БYХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят Үнэн

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй орган

36-хи жэлээ гарана

№ 236 (9068)
ОКТЯБРИИН
7
СРЕДА
1959 он

Сэн 20 мүнгэн.

КПСС-эй XXI съезд манай Эхэ ороной үргэн далайсатайгаар коммунизм байгуулха үедөө оролгын эхи табяа. Советскэ Союзай арадууд! Коммунизм байгуулха агууехэ зорилгонуудые дүүргэлгэдэ бүхы хүсэеэ, эршэ зоригоо элсүүлэе!

(КПСС-эй ЦК-гэй гаргаһан Уряануудһаа)

…эгдэлээ дары …адхаха хэрэгтэй

…публикымнай промышленна …приятинуудай, барилгын орга…инуудай хүдэлмэришэд бүхы …хүнүүдтэй хамта долоон жэ…түсэбые болзорһоонь урид …эхын түлөө дэлгэрһэн бүгэдэ …тэмсэлдэ хабаадалсажа … Үйлэдбэреэ бүхы хэмжээ…үргэдхэн, ажалай бүтээсые …лүүлхын, продукциин өөрынь …химдаруулхын, шанарыень …рүүлхын зорилгоор автомат, …хахад автомат түхеэрэлгэнүүд …эгдэжэ эхилээ. Үйлэдбэри …шэнэ технологи, түрүү дүй …л хэрэглэхын түлөө мүрысөөн …үргэдэнэ.

…СС-эй ЦК-гэй июниин Пленумэй Россин гүрэнтэй Бурят …й һайн дураараа нэгэдэһээр …жэлэй ойн хүндэлэлдэ абаһан …листическэ уялгануудаа рес…ликымнай промышленна пред…иятинуудай олонхи коллективүүд …лтатайгаар дүүргэһэн байгаа. …жэ республикымнай промыш…лность бүхы дээрэнь продукци …үйлэдбэрилхэ хахад жэлэйнгээ түсэб …болзорһоонь урид дүүргээ һэн. …мүрысөөндэ Улан-Удын мяха…рбын комбинат, паровозо-ва…гонной заводууд, Галуута…й рудоуправлени, мүн бусад …приятинууд түрүүлжэ гараһан …

…й һүүлшын кварталай эхи… байһан энэ үедэ КПСС-эй ЦК-…июниин Пленумэй шиидхэбэри…е бэелүүлхэ талаар промыш…н предприятинуудтамнай ехэ …хүдэлмэри хэгдэжэ байна. Гансахан …ай совнархозой мэдэлэй пред…приятинуудта автомат, хахад авто…53 конвейернэ лини хэрэглэг… эхилээ. «Механлит» заводто …ромхозуудай модо бэлэдхэлэй …үйлэдбэридэ ашаглагдадаг «ТДТ-40» …ын трактор, «МАЗ-200», …«3-501» маркын автомашина…ые заһабарилга дээрэ поточно … лини ашаглагдажа, ажалай …сые аяар 20 процентээр дээ…лүүлхэ арга олгогдоо.

…а-консервын комбинатда …гдэһэн шубуудай нооһые сэ… абаха хүдэлмэри тон ажал …аад, гараар хэгдэдэг байһан …мүнөө эндэ шубуунай үдэ зул… түхеэрэлгэ зохёогдожо, нэгэ …унда оройдоо 20 секунда саг …шалагдана. Энэ мэтын жэшээ… түрүү предприятинуудтамнай …

…питальна барилгада һомолог… мүнгэ зөөри болон үйлэдбэ… талмайнуудые ашагтайгаар …хэ талаар Владимирска сов…зой хүдэлмэришэдэй гаргаһан … манайда үргэнөөр дэмжэг…. Энэ үнэтэ үүсхэлэй жэшээ… Кяхта городто 3,5 миллион тү…эр баригдаха ёһотой хилээ… завод болюулагдажа, эндэхи … завод шэнэдхэн хубилгаг… болоо. Ингээд байхада 1,5 …он түхэриг гүрэнэй мүнгэ …лагдаха, мүнөө байһан заво…шэнэ заводһоо бага бэшэ хэм… продукци үгэхэ юм. Энэ мэ… совнархозой мэдэлэй предприя…тиятда түсэблэгдэһэн барилга… дахин хаража үзэхэдэ, …30 шахуу миллион түхэриг гү…рүнгэн арьбалагдаха болоно. …предприятинуудай үйлэдбэрие …рүүлхэ талаар эмхидхэлэй …хэрииин эды зэргээр ябуулаг…ые, жэлэй хоёрдохи хахадта …ликымнай промышленность … хүдэлжэ байна. Июль, август һарада республикымнай промышленность продукци үйлэдбэрилхэ гүрэнэй түсэб дүүргээгүй. Илангаяа совнархозой предприятинуудай жэгдэ бэшээр хүдэлжэ байһание тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Хэрбээ түрүүшын хахад жэлдэ 24 предприяти продукци үйлэдбэрилхэ түсэбөө дүүргээгүй һаа, август һарада гээгдэлдэ ороһон тиимэ предприятинуудай тоо аяар 37 болоо. Эдэ предприятинуудай муугаар хүдэлһэн дээрэһээ 13 мянган тонно цемент, модо хюрөөдэдэг 200 станок, 55 тонно ээрэмэл утаһан, 7 мянган паар валенка, 10 мянга шахуу центнер загаһан гүрэндэ дутуу үгэһэн байна.

Муугаар хүдэлжэ байһан предприятинуудай дундаһаа «Забайкаллес» комбинадай ажал хэрэгтэ онсо анхарал хандуулагдаха зэргэтэй. Тус комбинадай предприятинууд найма һарын туршада аяар 77 мянган кубометр модо, 102 мянган шпала, олон байрын гэрнүүдые арадай ажахыда дутуу үгөө. Комбинадта бүхы дээрэнь ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ, продукциин өөрынь үные химдаруулха түсэбүүд дүүргэгдэнэгүй.

Модо бэлэдхэлэй промышленностьда тохёолдоод байһан энэ бэрхэшээлэй гол шалтагаан юуб гэхэдэ, леспромхозуудта ажалай эмхидхэл һула, бии байһан техникэ муугаар ашаглагдана. Тэрэшэлэн үйлэдбэридэнь байһан арга боломжонууд муугаар хэрэглэгдэнэ.

Совнархозой горнорудна промышленностиин управлени мэдэлдээ байһан предприятинуудаа хангалтагүйгөөр хүтэлбэрилнэ. Тус управлениин хүдэлмэрилэгшэд цементын заводто пеэшэнүүдые дүүрэн хүсөөрнь ашаглаха аргагүй гэһэн шалтаг баридаг. Энэ дутагдалыень усадхахынгаа орондо, тэдэнэр түсэбөөр хараалагдаагүй байһан шлагтай холимол цемент гаргахыень тус заводой хүтэлбэрилэгшэдтэ зүбшөөгөө. Тиимэһээ холоһоо түмэр замаар шлак асарагдажа тээрмэдэгдээд, цементтэй холигдон гэдэргээ абаашагдажа байгаа. Гарза ехэтэй иимэ хүдэлмэри хэндэ хэрэгтэй гээшэб? Энээн дээрэһээ боложо, завод 8 һарын туршада 3,8 миллион түхэригэй гарзада ороһон байха юм.

Республикымнай Министрнүүдэй Соведэй мэдэлдэ байһан предприятинууд баһал муугаар хүдэлнэ. Август һарада 49 предприятинуудайнь аяар 28-ниинь түсэбөө дүүргээгүй. Нютагай промышленностиин министерство августынгаа түсэб миил 81 процент дүүргээ. Барилгын олохон организацинууд баһал иимэрхүү байдалда оронхой. Ажалай эмхидхэлэй һула, бии байһан механизмуудай муугаар ашаглагдадаг дээрэһээ баригдажа байһан байрын гэр, бусад барилга саг болзор соогоо ашаглалгада үгтэнэгүй. Байрын гэр бариха комбинадай, утаһа ээрэлгын Кяхтын фабрикын, Татауроводахи хирпиисын заводой барилга ехээр унжагайруулагданхай.

Жэлэй эсэс болотор оройдоо гурба тойрон һара үлэбэ. Энэ үе соо предприятинуудай үйлэдбэридэ бии байһан бүхы арга боломжые зүбөөр хэрэглэн, республикынгаа промышленностие гээгдэлһээнь гаргахын түлөө эрид шууд тэмсэхэ саг ерээ.

Предприяти бүхэнэй хүтэлбэрилэгшэд, партийна, профсоюзай организацинууд социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэн, продукци үйлэдбэрилхэ 1959 оной түсэбые саг болзор соонь дүүргэхын зорилгоор дээрэ дурсагдаһан дутагдалнуудые дары усадхаха уялгатай.

КПСС-эй Центральна Комитедэй Нэгэдэхи секретарь, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущевой Владивостогто ошоод байһан тухай

ВЛАДИВОСТОК, октябриин 5. (ТАСС). Владивостогто мүнөөдэр наратай дулаан байгаа. КПСС-эй Центральна Комитедэй Нэгэдэхи секретарь, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Никита Сергеевич Хрущев айлшаар ерэхэнь гэжэ Ленинэй орденто Дальзаводой олон мянган тоото коллектив үглөөгүүр мэдээ. Дальзаводойхид Н. С. Хрущевые ехэ халуунаар угтаһан байна. Заводой үүдэндэ суглараһан хүдэлмэришэд, инженер, технигүүд, алба хаагшад Н. С. Хрущевой хүндэлэлдэ зорюулан, нэрьесэ альга ташаа. Амаршалгын үгэнүүд хэлэгдэһэн байна.

ЛЕНИНЭЙ ОРДЕНТО ДАЛЬЗАВОД ХҮРЭБЭ

Тиигээд Дальзаводой ажалшадай митинг эхилээ. Митинг дээрэ Н. С. Хрущевой дэлгэрэнгы үгэ хэлэхэдэ, нэгэтэ бэшэ альга ташалган болоһон байна. Үгэ хэлэхэдээ дотоодын болон гадаадын политикын зарим асуудалнуудта тэрэ тогтоо. Н. С. Хрущевой хэлэһэн үгые сугларагшад ехэ анхаралтайгаар шагнаа.

Барилгашад-слесарьнүүдэй коммунистическэ ажалай бригадын бригадир нүхэр Волков митинг дээрэ үгэ хэлэхэдээ, иигэжэ мэдүүлээ:

— Никита Сергеевич Хрущевой манайда ерэжэ, хүдэлмэришэдэй үмэнэ үгэ хэлэһэндэнь бидэнэр, дальзаводойхид, тэрээндэ баясхалан хүргэнэбди. Энэ айлшалжа ерэлгэ долоон жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэлгэдэ бидэниие зоригжуулна. Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин, тэрэнэй ленинскэ Центральна Комитедэй хүндэлэлдэ зорюулан нүхэр Волков үгынгөө түгэсхэлдэ юрөөл табяа.

«Ура!» хашхаралдаан шангаар зэдэлээ.

Конструктор нүхэр Лихачева трибунын дэргэдэ ерэнэ.

— Нүхэр Хрущев, танай Америкын Холбоото Штадуудта аяншалжа байһанай хойноһоо Алас Дурна зүгэйхид ехэ анхаралтайгаар ажаглажа байгаа,—гэжэ тэрэ хэлээ.—Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хангахын түлөө тэмсэлдэ танай туйлаһан амжалтаар бидэнэр баясанабди. Бидэндэ анхарал хандуулһанайтнай түлөө танда бултадаа баясхалан хүргэнэбди. Арад зонтой танай сэхэ уулзажа холбоо байгуулдаг ушар сэгнэшэгүй ехэ. Олон удаан жэлдэ элүүр мэндэ ябахыетнай танда хүсэнэбди!

— Примориинхид тухай угаа ехэ анхарал хандуулдагайтнай түлөө, Никита Сергеевич, танда бидэнэр баясхалан хүргэнэбди,—гэжэ 6-дахи цехын партбюрогой секретарь нүхэр Исаев хэлээ. —Никита Сергеевич, танда үшөө дахин хүдэлмэришэдэй баясхалан хүргэнэбди! Манай түрэл Советскэ правительствода алдар соло! Исаевай үгэеэ хэлэжэ дүүргэхэдэнь, митингдэ хабаадагшад нэрьесэ альга ташаад, «Ура!» хашхаралдаа.

Митингын һүүлээр Н. С. Хрущев заводые хараһан байна. Догто тэрэ ошоо. 12-дохи номерой томо рефрижератор тэрэ үедэнь док соо зогсожо байгаа.

6-дахи номерой цех соо хүдэлмэришэдтэй хани ёһоной уулзалга болоо. Харуулдалгын хүсэтэ станогой хажууда Н. С. Хрущев зогсожо хараһан байна. Тэрэ үедэнь түрүү хүдэлмэришэн нүхэр Чураков станогто хүдэлжэ байгаа. Хоёр станок дээрэ хүдэлдэг болоһон тухайгаа тэрэ Н. С. Хрущевто хөөрэжэ үгөө. Мүн лэ олон станогто хүдэлдэг токарь нүхэр Бондаревтой Н. С. Хрущев хэдэн минута соо хөөрэлдэһэн байна.

Советскэ правительствые толгойлогшые ремесленнэ училищиһаа ерэһэн залуу хүдэлмэришэд цех соо хүреэлэн тойродог байба. Залуу хүдэлмэришэд мүнөө практика гарахаһаа гадна, ажал хүдэлмэридөө һайн үлгэр жэшээ харуулдаг юм. Замбуулин соогуур дабшадаг советскэ гурбадахи ракетын табигдаһан үедэ Н. С. Хрущевой Владивостогто ерэһэниинь ехэ һайн байна гэжэ тэдэнэр хөөрэлдэнэ. Жэбэрдэггүй булад болон пластмассаар замбуулин соогуур дабшадаг советскэ ракетын түхэлтэй лагван сүлөөтэй үедөө тэдэнэр бүтээһэн байгаа. Энэ лагванаа залуу хүдэлмэришэд Н. С. Хрущевто бэлэглээ. Н. С. Хрущев цех соо залуухан эмэгтэй хүдэлмэришэнэй ажаллажа байхые хараад, өөртөө дуудажа асарба. Тиигээд асуудалнуудые табижа, Люда Леонова гэжэ тэрэниие мэдэжэ абаба. Люда Леонова ремесленнэ училищида һурадаг аад, заводто ерэжэ практика гарадаг байгаа. Энэ басаган оройдоол 17 наһатай аад, токариин гурбадахи разрядтай болонхой юм. Тэдэндэ бусад хүдэлмэришэд дүтэлжэ ерэнэ. Хүдэлмэриин үдэрэй богони болгогдохоёо байһан тухай, тэрээнһээ уламжалан үдэшын сагта заочно техникумүүдтэ, һургуулинуудта, институдуудта һурадаг хүнүүдтэ таарамжатай байха тухай хөөрэлдөөн болоно.

6-дахи цехые хараһанайнгаа һүүлээр Н. С. Хрущев заводой дэргэдэ суднын байдаг газарта ошоо. Тэндэнь далай соогуур ябадаг гоё судна хүлеэжэ байба. Н. С. Хрущев Дальзаводой хүдэлмэришэдтэй ябахынхяа амаршалалсаад, судна дээрэ гараа. Тиигэжэ Золотой Рог гэжэ хошуун шадарай уһан соогуур ябажа, Н. С. Хрущев город—портые хараһан байна. Владивостогойхил хаа хаанагүй хүндэтэ айлшанаа халуунаар амаршалан угтадаг байгаа.

СССР-эй партийно-правительственна делегаци Берлин орохоёо мордобо

Германиин Нэгэдэмэл социалистическэ партиин Центральна Комитедэй, ГДР-эй Министрнүүдэй Соведэй уряалаар, Германиин Демократическа Республикын 10 жэлэй ойе һайндэрлэлгэдэ хабаадалсахын тулада КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи орлогшо Ф. Р. Козлов түрүүтэй СССР-эй партийно-правительственна делегаци Берлин орохоёо октябриин 5-да Москваһаа гараа.

Нүхэд Л. И. Брежнев, Н. Г. Игнатов, О. В. Куусинен, КПСС-эй ЦК-гэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, СССР-эй МИД-эй харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд, Москва городой, Москвагай областиин партийна, советскэ организацинуудай хүдэлмэрилэгшэд Внуковска аэродром дээрэһээ делегацие мордохуулаа.

Германиин Демократическа Республикаһаа СССР-тэ байдаг онсо, бүрин эрхэтэ элшэн сайд Р. Деллинг делегацие мүн мордохуулалсаа. (ТАСС).

СССР-эй партийно-правительственна делегаци Берлиндэ ерэбэ

БЕРЛИН, октябриин 6. (ТАСС). КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи орлогшо Ф. Р. Козлов түрүүтэй советскэ партийно-правительственна делегаци үсэгэлдэр Берлиндэ ерээ.

В. Ульбрихт, О. Гротеволь, ГДР-эй хүтэлбэрилхы бусад ажал-ябуулагшад, тэрэшэлэн Берлинэй ажалшад аэродром дээрэ делегацие угтаа.

О. Гротеволь Ф. Р. Козлов хоёр аэродром дээрэ үгэ хэлээ.

Республикын колхоз, совхозуудта ургаса хуряалгын, һолоомо суглуулгын ябаса тухай

1959 оной октябриин 5-най мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

Аймаг	Хадагдаһаниинь хуряагдаһаниинь	Тэжээлэй корнеплодуудые хуряалга	һолоомо суглуулга
Закаменай	100,0	62,7	10,5
Кударын	99,1	23,4	0,9
Хэжэнгын	98,8	24,4	2,3
Хойто-Байгалай	98,2	—	28,8
Бичурын	94,6	—	—
Яруунын	94,1	20,6	—
Хориин	92,9	28,5	—
Зэдын	92,2	54,9	4,7
Түнхэнэй	91,7	22,3	40,8
Ториин	89,7	26,5	—
Баргажанай	88,1	54,9	9,7
Кяхтын	88,1	51,0	12,5
Курумканай	87,5	53,3	1,6
Заиграйн	87,0	25,0	6,2
Прибайкалиин	84,4	34,4	9,0
Тарбагатайн	83,4	35,0	19,0
Мухаршэбэрэй	82,5	16,6	—
Иволгын	82,1	12,5	5,0
Баунтын	81,4	—	—
Сэлэнгын	78,2	8,4	9,6
Б-Кударын	78,0	—	5,9
Кабанскын	72,2	50,0	8,9
СОВХОЗУУД:			
Сэлэнгын	116,5	31,3	42,8
Кяхтын	109,4	37,0	19,3
Борьёогой	104,2	18,4	—
Иволгын	92,7	21,3	—
«Эрдэм»	89,7	70,2	4,6
Яруунын	88,4	28,6	—
Кабанскын	85,0	70,0	34,0
Хориин	84,8	36,8	—
Бичурын	75,5	—	—

Һү худалдаха түсэбөө дүүргэбэ

БАРГАЖАН. (Телефоноор абтаба). Аймаг соогоо мал ажал ехэтэй артельнүүдэй нэгэн Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр ЦЫДЕНОВ, парторганизациинь секретарь нүхэр САНЖИЕВ) һү һааха жэлэйнгээ түсэб амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Эндэхид гүрэндөө һү худалдаха жэлэйнгээ түсэб аймаг соогоо түрүүлэн дүүргэбэ. Мүнөө энэ колхоз гүрэндөө 920 мянган литр һү тушаагаад, жэлэй дүүрэтэр үшөө 30 мянган литр тушааха гэһэн социалистическэ уялга абанхай.

О. Раднаев.

…стриин Республикын Федеральна Президент д-р Адольф Шерф Москвада ерэбэ

…Р-эй Верховно Соведэй Пре…мэй Түрүүлэгшэ К. Е. Воро…ай уряалаар, Австриин Рес…ын Федеральна Президент …дольф Шерф октябриин 5-да …вада ерэбэ. Президенттэй хам…рэнэй басаган г-жа д-р Марта …, Гадаадын хэрэгүүдэй ми…д-р Бруно Крейский һамтан… Гадаадын хэрэгүүдэй мини…ын статс-секретарь д-р … Гшницер болон бусад ерэл…

…Р-эй Верховно Соведэй Пре…мэй Түрүүлэгшэ К. Е. Воро…, РСФСР-эй Верховно Сове…резидиумэй Түрүүлэгшэ Н. Г. …, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшонор Ф. Р. Козлов, А. Н. Косыгин, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшо Н. С. Кодица, СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй Түрүүлэгшэ П. П. Лобанов, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь М. П. Георгадзе, СССР-эй министрнүүд, гүрэнэй комитедэй түрүүлэгшэнэр болон бусад хүнүүд Австриин гүрэниие толгойлогшые угтахын тулада аэродром дээрэ ерээ.

К. Е. Ворошилов д-р А. Шерф хоёр микрофоной үмэнэ үгэнүүдые хэлээ.

(ТАСС).

Мүнөөдэр—ГДР-эй тогтоогдоһоор 10 жэлэй ой

Хүдэлмэришэн ангиин парти дабшаха замымнай, бэелүүлхэ зорилгымнай заана

Герман МАТЕРН, СЕПГ-гэй ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүн, Германиин Демократическа Республикын Арадай палатын түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо

Арбан жэлэй урда тээ Германиин түүхэдэ түрүүшынхеэ эб найрамдалта гүрэн—Германиин Демократическа Республика тогтоогдоһон юм. Хүдэлмэришэд, таряашад, интеллигенци болон бусад энэ гүрэнэй бии болоһон үдэрые немец арадай ажабайдалда үндэһэн хубилалта үүсхэһэн үдэртэ тоолон тэмдэглэнэ.

Сепаратна боннско гүрэнэй тогтоогдоһондо харюу болгон, 1949 оной октябриин 7-до шэнэ гүрэн байгуулагдаад, манай марксистско-ленинскэ партиин хүтэлбэри доро ябажа, немецүүдэй түүхэһээ һургаал абаһан, уласхоорондын хүдэлмэришэн ангиин тэмсэлэй дүй дүршэлые хэрэглэһэн байна.

Манай партиин марксистско-ленинскэ эрдэм наукые хододоо хүтэлбэри болгодогынь, обществын хүгжэхэ хуули ёһые хараада абадагынь Германиин Демократическа Республикын хүгжэлтэһөө харагдана. Марксизм-ленинизмын сэсэн һургаалые, уласхоорондын хүдэлмэришэн ангиин баян дүй дүршэлые, илангаяа Советскэ Союзай түүхын жэшээе Германиин байдалда тааруулжа, шадамараар хэрэглэнэ.

□ □ □

«Манай арад зон Германиин Демократическа Республикын ажалшадые дүтымнай ханинар гэжэ, Маркс, Энгельс, Ленинэй агууехэ һургаалые дэлгэрүүлэн мандуулхын түлөө тэмсэлэй талаар аха дүүнэрнай гэжэ тоолоно» гэжэ Н. С. Хрущев Берлинэй ажалшадай митинг дээрэ 1959 оной мартын 10-да хэлээ һэн.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев, Германиин Демократическа Республикын Президент Вильгельм Пик Берлиндэ уулзажа байна.
(«Правда» газетын 1959 оной мартын 10-най номерһоо абтаба).

Бүри 1945 ондо хүдэлмэришэн ангиин хамтын хүсөөр ГДР-эй газар дээрэ социализм амжалтатайгаар байгуулха эшэ нүхэсэл бии болгогдожо захалһан юм. Демократическа реформонуудые хэхэ, монополинууд ба ехэ ехэ помещигүүдэй эзэмдэлгые хүсөөр хуряажа абаха, баяшуулай эрдэм һураха үлэмжэ эрхые усадхаха зэргээр немец арадай түүхэдэхи шэнэ үеын эхин табигдаа бэлэй.

Манайда фашизм ба милитаризм үндэһөөрөө үгы хэгдэжэ, фашизмда эсэргүү демократическа байгуулалта хүдэлмэришэн ангиин партиин хүтэлбэри доро тогтоогдоод, эб найрамдалай, демократиин түлөө тэмсэгшэ арад түмэнэй хүсэ шадал нэгэдхэгдэн жагсаагдаа.

Эзэмдэн булимтарха, үндэһэ яһанай хёмороо үүдхэхэ, «Зүүн зүг тээшээ добтолхо» гэдэг ээрхэг түримхэй политика үргэлжэлүүлбэл, немец арадта, Европын бүхы арадуудта айхабтар ехэ аюултай хойшолонгуудые тохёолдуулха байһыень дэлхэйн хоёр дайнай эсэстэ манай зон һайтар ойлгонхой.

Немец арадые фашистска дарлалтаһаа сүлөөлһэн, шэнэ байдал зохёон байгуулха хэрэгтэмнай саг үргэлжэ туһалдаг Советскэ Союзтай бата бэхи хани барисаатай боло…

(Түгэсхэлынь 3-дахи нюурта).

Партийна ажабайдал

Малай үбэлжэлгые түгэс бэлэдхэлтэйгээр угтаха

КПСС-эй Иволгын айкомой пленумһээ

Партиин айкомой пленум боложо, малай үбэлжэлгэдэ һайнаар бэлэдхэхэ тухай асуудалаар аймагай партийна организациин урда табигдажа байгаа зорилгонууд зүбшэн хэлсэгдээ. Мүнөө ургаса хуряалга дүүрэжэ, иигээд малайнгаа үбэлжэлгэдэ эршэмтэйгээр бэлэдхэжэ захалха шухала болоһон тухай элидхэлшэ КПСС-эй айкомой секретарь нүхэр Р. Д. Митропольский болон үгэ хэлэһэн хүнүүд онсолон тэмдэглэбэ.

Энэ жэлэй ургаса хуряалгын үедэ колхознигуудай дунда социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрээд, ороохо тарян, бусад ургамалнууд богони болзорто хуряагдажа байна. Аймагай колхозууд, совхоз гүрэндэ таряа худалдаха уялгаяа болзорһоонь урид, холо үлүүлэн дүүргээ. Гүрэндэ хамта 29 мянган центнерһээ дээшэ гэхэ гү, али түсэбһөө гадуур 100 мянга гаран пүүд тарян худалдагдаа. Зарим колхозууд таряа худалдаха түсэбөө хоёр дахиһаа үлүүгээр дүүргэбэ. Жэшээлхэдэ, «Коммунизм» колхоз (түрүүлэгшэнь Д. Ц. Баирбиликтуев, парткомойнь секретарь Н. Г. Кокорин) гүрэндэ 2100 центнер таряа худалдаха түсэбтэй аад, 5220 центнер худалдаа.

Мүнөө жэл ороохо тарянайшье, үбһэ ногоонойшье баян ургаса хуряагдажа, малайнгаа үбэлжэлгые садхалан тэниглэнээр үнгэргэхэ, үбэлэй һаранудта һү ехээр һааха, бодо мал, илангаяа буруу, хашарагуудые шахаха арга бии гэжэ элидхэлшэшье, үгэ хэлэһэн хүнүүдшье тэмдэглэбэ. Урда урдынхиһаа һурагүй ехэ үбһэн, силос, тэжээлэй корнеплодууд, һолоомо, талха тарянай зүйл бэлэдхэгдээ. Аймаг соо хамта 22 мянган тонно шахуу гэхэ гү, али үнеэн бүридэ дундаа зэргээр 7 тонно шахуу силос даргданхай. «8-е Марта», «Коммунизм» колхозууд үнеэн бүридөө 10 тонноһоо дээшэ хүртэхөөр силос дараһан байна. Үнгэрэгшэ жэлдэ 70-аад мянган центнер үбһэн бэлдэгдэһэн байбал, мүнөө жэл 100 мянга шахуу центнер хуряагданхай. Малда эдюулхээр 20 мянга гаран центнер талха тарянай зүйл бэлдэгдэбэ. Мүн хэдэн мянган центнер һолоомон суглуулагдажа байна.

Тиимэһээ мүнөө жэл аймагай колхозууд, Иволгын совхоз үбэлэй һаранудта хэзээ хэзээнэйхиһээ ехэ һү һааха, малаа тарган тобироор, үхэл гарзагүйгөөр ондо оруулхаһаа гадна, гүрэндэ тушаагдахыень, илангаяа залуу мал олоор шахаха аргатай.

Үбһэ, таряагаа хуряахын хажуугаар, зарим түрүү колхозууд, фермэ, отарынхид ерэхэ үбэлжэлгэдөө эршэмтэйгээр бэлэдхэжэ байгаа. «Третья пятилетка», «Коммунизм», Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудай һаалиин хэдэ хэдэн фермэнүүдэй байранудта инженер Нурминскиин зохёоһон автоуһалуури тодхогдоһон байна. Хэдэн колхозуудай, совхозой һаалиин фермэнүүдэй байрада дүүжэн харгы татагдаа. Зарим фермэ, отарынхид өөһэдынгөө хүсөөр малайнгаа байра, хашаа хоройнуудые һэльбэн заһабарилжа эхилһээр үнинэй.

Гэбэшье үшөөл олохон колхозуудта, совхозой зарим фермэнүүдтэ ерэхэ үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлэй хүдэлмэри удааруулагдажа байнхай. Үбэлжөөнэй олон байра һэльбэн заһагдаадүй, дулаалагдаагүй, хашаа хоройнь һандархай зандаа байһаар. Олонхи колхозууд зелёнкоёо хуряажа захалнагүй. Кировэй нэрэмжэтэ, «Заветы Ильича» колхозуудта тарянай һолоомо суглуулжа һурилхэ, хоройлхо хүдэлмэри удааруулагдана. Энэ ушарһаа боложо, амяарлан хуряагдаһан сэл хүхэхэн һолоомон малда гэшхэгдэжэ, үльтиржэ уригдэжэ байнхай.

Мүнөө намарай һэрюундэ малые үдэр дүүрэн бэлшээжэ, һайнаар хүшэлүүлхэ, таргалуулха арга бии. Тиибэшье зарим фермэ, гүүртэ, отаранuудай малшад энээхэн үедэ малаа һайнаар хүшэлүүлжэ абаха гэжэ оролдоногүй. Мал орой болоһон хойно бэлшээридэ гаргагдаад, һөөргөө эртэ оруулагдана.

Малшадта ажалай, ажаһуудалай зохистой һайн арга боломжо бии болгохо шухала байһан тухай ветеринарна врач нүхэр Горошков, зоотехник нүхэр Коновалов гэгшэд хэлэбэ.

— Олохон малшаднай колхозойнгоо түб буусаһаа 10—20 километрын газарта ажаһуужа, ажаллажа байдаг. Теэд холын фермэ, отаранuудай малшадта нүүдэл наймаан абаашагданагүй. Энээнһээ боложо малшад сай, дабһа, зурул, мылэ гэхэ мэтэнүүдые абахын тулада холоһоо колхоздоо ерэхэ баатай болоно. Энэ асуудал тухай хэды хэлсэдэг байбашье һаамнай, хубилалта болоногүй,—гэжэ ветеринарна врач нүхэр Горошков хэлээ.

Зүбшэн хэлсэгдэһэн асуудалаар РТС-эй директор Л. И. Панов, медицинскэ хүдэлмэрилэгшэ М. А. Полухина, совхозой табадахи отделениие эрхилэгшэ П. Н. Лубсанов болон бусад хэдэн хүн үгэ хэлэбэ.

Бэлэдхэлэй хүдэлмэри түргэдхэхын, малай ерэхэ үбэлжэлгые эмхитэй һайнаар үнгэргэхын тулада партийно-эмхидхэлэй болон ойлгууламжын хүдэлмэри һайнаар ябуулха, малшадай дунда социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ зорилго табигдаа. Малай ерэхэ үбэлжэлгын бэлэдхэлэй талаар бии байһан дутуу дундануудые ойрын сагта усадхаха гэһэн шиидхэбэри баталан абтаба.

Д. Шагдуров.

Улан-Удын паровозно депогой нүхэр Ногайцевай хүтэлбэрилдэг коммунистическэ ажалай бригадын гэшүүн—слесарь Федор Афанасьев нёдондо жэлдэ 10-дахи класс дүүргэһэн юм. Мүнөө жэлдэ нүхэр Афанасьев Хабаровскын түмэр замай институтда заочноор һурахаяа оробо. Нүхэр Афанасьев шэн габьяата ажалаараа халаан бүринигөө даабари 240—250 процент хүрэтэр дүүргэнэ. **Зураг дээрэ:** нүхэр Афанасьев ажаллажа байна.

А. Мантаевай фото.

Бичурын аймагай XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхоз 10700 толгой шубуунай (тэрэнэй тоодо 2500 галууд болон нугаһад) фермэтэй юм. **Зураг дээрэ:** шубуушан Вера Ивановна Перелыгина галуунуудта хоол үгэжэ байна.

А. Мантаевай фото.

Агууехэ Октябриин һайндэрэй урда тээ

Социалистическэ мүрысөөнэй шэнэ эршэ

Долоон жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэлэй улам үргэдэжэ байһан үедэ Агууехэ Октябриин 42 жэлэй ойн һайндэр тэмдэглэгдэхэеэ байна. Энэ түүхэтэ һайндэрые ажалай шэнэ амжалтаар угтахын түлөө социалистическэ мүрысөөн хаа хаанагүй үргэдэжэ захаланхай.

Республикымнай ниислэл—Улан-Удын промышленна предприятинуудаар баян Железнодорожно районой ажалшад энэ һайндэрые ажалай бэлэгээр угтахын тула эдэбхи үүсхэлтэйгээр хүдэлмэрилжэ байна. Районой предприятинууд бүхы дээрэнь продукци үйлэдбэрилхэ 8 һарынгаа түсэб үлүүлэн дүүргээ. Энэ үе соо үйлэдбэрилэгдэһэн продукциие нёдондоной тэрэ үеынхитэй жэшэхэдэ 11 шахуу процентээр дээшэлһэн байха юм. Найма һарын түсэбһөө гадуур үйлэдбэрилэгдэһэн продукциие мүнгэнэй тоогоор абахада, 9 миллионһоо дээшэ түхэригэй болоно. Мүн энэ үе соо ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ, продукциин өөрынь үные химдаруулха түсэбүүд муу бэшээр дүүргэгдээ. Иимэ зарим тэды амжалта хайшан гэжэ туйлагдааб гэхэдэ, предприятинуудай партийна организацинууд партиин ЦК-гэй июниин Пленумэй шиидхэбэриие бэелүүлэн, үйлэдбэридөө байһан бүхы арга боломжонуудые гүйсэдөөр хэрэглэхын түлөө оролдожо эхилһэн байна. Олохон партийна организацинууд предприятиингаа ажал хэрэгые хинан шалгажа, хүдэлмэришэдэй дунда техническэ дэбжэлтын талаар эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулдаг болоо. Энэ талаар районой эгээл ехэ предприяти — Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводто һайшаагдамаар хүдэлмэри хэгдэһэн байна. Тус заводой хүдэлмэришэд 8 һарынгаа түсэбһөө гадуур 4 паровоз, пассажирска 3 вагон заһабарилһан, халуу гаргадаг 3 ехэ котел бүтээн гаргаа. Заводой түрүү цехүүдэй нэгэн болохо шэрэм шудхагшад энэ үе соо даалгабариһаа гадуур 795 тонно шэрэм шудхалаа гаргаба.

Заводой үйлэдбэриие хуушанайнгаа аргаар ябуулжа байгаа һаа, иимэ хубилалтын туйлагдахагүйнь мэдээжэ. Партиин ЦК-гэй июниин Пленумэй болоһонһоо хойшо нилээд үнихэн саг үнгэрбэ гээшэ. Энэ үе соо заводой цехүүдэй партийна болон профсоюзай организацинууд үйлэдбэри дээрэ шэнэ техникэ болон технологи хэрэглэхэ, уралан нарижуулха ба ухаалан зохёохо ажалда хүдэлмэришэдые олоор хабаадуулжа эхилээ. Жэшээнь, шэрэм шудхалгын цехтэ техническэ дэбжэлтэ туйлаха талаар 11 хэмжээ-ябуулга хараалагдаа һэн. Мүнөө тэдэнэйнь юһэниинь бэелүүлэгдэжэ, ажалай бүтээсые нилээд дээшэлүүлхэ арга олдоһон байна. Гадна жэл соо 50 мянган түхэригэй арьбалалта хэгдэхэ болоно. Мүнөө энэ цехтэ паровозой мөөрэй тормозой колодконуудые шудхалгые оньһожоруулха талаар бэлэдхэлэй ехэ хүдэлмэри хэгдэжэ эхилээ.

Заводой техническэ таһагай хүдэлмэрилэгшэд нарин шудхалаа хэхэ хүдэлмэриие оньһожоруулжа, 31 ондоо зүйлэй деталь бүтээдэг болобо. Ажал ехэтэй хүдэлмэриие оньһожоруулха талаар эмхидхэлэй иимэ хүдэлмэриин үргэдхэгдэхэтэй хамта, дүршэл ехэтэй уралан нарижуулагшад бии болоо. Хэбшэн Бондаренко, слесарь Медведев, фрезеровщик Чернышев, токарь Ситникова болон бусад үнэтэ дурадхалнуудые олоор оруулна.

Социалистическэ Ажалай Герой Валентина Гагановагай үнэтэ үүсхэл заводой цехүүдтэ үргэнөөр дэмжэгдээ. Модо дархалдаг цехын нүхэр Мочалкинай хүтэлбэрилдэг бригада гээгдэлдэ ороһон станогуудай участогта хүдэлмэрилдэг болобо. Тиихэ зуураа, тус бригадынхид Октябриин һайндэрэй хүндэлэлдэ дээшэлүүлэгдэһэн уялга абажа, дүрбэдэхи кварталай түсэбые уридшалан дүүргэхэ уряатайгаар цехынгээ хүдэлмэришэдтэ хандаһан байна. Нүхэр Гагановагай жэшээгээр гээгдэнги участогуудта ошожо байһан бригаданууд заводой бусад цехүүдтэ яһала олон.

Железнодорожно районой бусад предприятинуудта Агууехэ Октябриин урда тээхи социалистическэ мүрысөөн үдэр ерэхэ бүри үргэдэнэ. Түмэр замай Улан-Удэ станциин хүдэлмэришэд ашаа тээхэ түсэбөө һараһаа һарада үлүүлэн дүүргэнэ. Арадай ажахын ашаа холын аян замда шэрэжэ ябаһан поезднуудые графигһаань гээгдүүлхэгүйн тула станци дээрэ шухала хэмжээн абтана. Түмэр замай 12-дохи дистанциин хүдэлмэришэд үбэлдэ бэлэдхэлые һайнаар ябуулжа, түмэр замаа заһабарилха даалгабаряа түргөөр дүүргээ.

Һүүлэй үедэ районоймнай предприятинуудта коммунистическэ ажалай ударнигай, бригадын нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө 3 мянган хүдэлмэришэд, 272 бригада мүрысэжэ байна. Үдэр ерэхэ бүри үндэр нэрэ зэргэдэ хүртэһэн бригаданuудай тоо улам олошорно. Ажал хэрэгтээ алдар солотой болоһон 60 түрүү хүдэлмэришэд коммунистическэ ажалай ударнигай нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй. ПВЗ-гэй солото хүдэлмэришэд нүхэд Курочкин, Бухальцев, паровозно депогой электрогагнууршан Орешков, вагонно депогой токарь Рябцев болон бусад хүдэлмэришэдэйнгөө дунда магтуулха ёһоороо магтуулна.

Районой олонхи предприятинуудта социалистическэ мүрысөөнэй улам үргэдэжэ байбашье, зарим предприятинууд гээгдэлһээ үшөө гаража шадаагүй. Иимэ зохисогүй байдалай шалтагаан юуб гэхэдэ, тэдэ предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд, партийна болон профсоюзай организацинууд эмхидхэлэй хүдэлмэридэ ёһотой анхарал хандуулнагүй. Дээдэ Березовкын, Улан-Удын хирпиисын заводууд, «Керамик» гэжэ олзоборилгын артель продукци үйлэдбэрилхэ түсэбөө һараһаа һарада дүүргэнэгүй.

Саашадаа эдэ предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд гээгдэлһээ түргөөр гарахын тула шухала хэмжээ абаха, Октябриин урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ хүн бүхэниие эдэбхитэйгээр хабаадуулхын тула ойлгууламжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха зэргэтэй.

М. Власьевский,
КПСС-эй Железнодорожно райкомой таһагые даагша.

Газетэ, журнал захилга һайнаар эмхидхэе

Манай совет хэблэл арад зонтой нягта холбоо барисаатай байһан дээрэһээ эмхидхэхы ехэ үүргэ дүүргэдэг. Коммунистическэ партиин XXI съездын хараалһан асари ехэ зорилгонуудые бэелүүлхэ хэрэгтэ ажалшадые элсүүлэн зоригжуулна.

Совет хэблэл хадаа ажалшадые коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлхэ хүсэтэ зэбсэг болоно. Улад зон өөрынгөө хэблэлые хүндэлдэг, газетэ, журнал угаа дуратайгаар һонирхон уншадаг байна. Газетэ, журнал уншадаггүй хүн мүнөө орон доторнай олдохоёо болинхой.

Совет засагай үедэ манай хэблэл ехээр хүгжөө. Жэшээлхэдэ, Бурядай республикын анхан эмхидхэгдэхэдэ хоёрхон газетэ хэблэгдэдэг байһан юм. Харин мүнөө манай эндэ гурбан республиканска, хэдэн городской, 23 аймагай, мүн предприяти, эмхи зургаануудай харьяата олон тиражтай хэдэн газетэ хэблэгдэн гарана. Тэдэнэй ниитэ тиражынь 100 гара мянган хэһэг болоно. Тэрээнһээ гадна олохон колхозуудта өөһэдынь газетэнүүд хэблэгдэжэ эхилээ. 1955 онһоо хойшо «Байгалай толон» гэжэ журнал гарадаг болонхой.

Республика доторнай хэблэгдэдэг, мүн центральна газетэ, журналнуудые захилга — политическэ ехэ удхашанартай хэрэг мүн. Тиимэһээ энэ хүдэлмэреэ һайнаар, саг болзор соонь эмхидхэхэ шухала.

1960 ондо хэблэгдэн гараха газетэ, журналнуудай захил абтажа эхилбэ. «Союзпечатиин» хүдэлмэрилэгшэд багахан болзор соо 85 миллион хэһэг газетэ, журналнуудые захюулжа дүүргэхэ ёһотой юм. Бүлэ бүхэндэ хэрэгтэй газетэ, журналыень захюулха зорилготойбди.

Энэ жэлэй сентябриин 1-һээ хэлхеэ холбооной бүхы отделенинүүд социалистическэ лагериин оронуудай газетэ, журналнуудта захил абажа эхилһэн байна.

1959 оной октябриин 1-һээ центральна, республиканска, нютагай газетэ, журналнуудта захил абтажа эхилбэ. Хэлхеэ холбооной отделени, пунктнууд, хэблэл тараадаг түлөөлэгшэд захил абана.

Захил абалгые саг соонь эмхидхэхын тула ойлгууламжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха шухала. Тэрэнээ «совет бүлэ бүхэндэ— газетэ, журналнууд» гэһэн лозунгтойгоор ябуулха хэрэгтэй. Захил абалгада хэблэл тараадаг ниитын түлөөлэгшэд ехэ үүргэ дүүргэхэ байна. Тэдэнэр захигшадай тооё олошоруулха, бүлэ бүхэнэй хэрэгтэй газетэ, журналаа абахадань туһалха ёһотой.

Орон доторнай нилээд олон тусхай газетэ, журналнууд хэблэгдэдэг. Эдэ газетэ, журналнуудые уншадаг инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдтэ, мүн бусад мэргэжэлтэдтэнь олоор захюулха шухала. Өөрынгөө һалбариин газетэ, журнал уншадаг хүдэлмэрилэгшэд мэргэжэлээ ходо дээшэлүүлжэ байдаг, түрүү дүй дүршэлөө халан абалсадаг бшуу. Теэд «Союзпечатиин» хүдэлмэрилэгшэд тусхай хэблэл захюулха хэрэгые ганса өөһэдынгөө хүсөөр эмхидхэжэ хүшэхүрэхэгүй байна. Эдэнэртэ туһаламжа хэрэгтэй. Эрдэм, техникын, үйлэдбэриин асуудалнуудые шэнжэлдэг тусхай газетэ, журнал олоор тарааха зорилгоор техническэ зүблөөн, техническэ информациин бюро болон научно-техническэ бүлгэмүүдээр дамжуулан ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулха шухала. Мүн партийна, политическэ хэблэл тараалгада анхаралаа хандуулха хэрэгтэй. Тэрэшэлэн «Байгалай толон», «Агитаторай блокнот» журналнуудые, «Бурят үнэн» газетые тараалгада «Союзпечатиин» хүдэлмэрилэгшэдтэ туһаламжа үзүүлэгдэхэ байха гэжэ найдагдана.

Захил абахадаа уншагшадай дура хүсэл хараада абтаха зэргэтэй. «Союзпечатиин» хүдэлмэрилэгшэд нютагай партийна, комсомолой, профсоюзай организацинуудай туһаламжаар хэблэл тараалгые богони болзор соо, һайнаар үнгэргэхэ, газетэ, журнал захигшадай тооё нилээд олошоруулха зорилготой.

Е. Убугунов,
«Союзпечатиин» Улан-Удын таһагай начальнигай орлогшо.

Һунгагшадай список үлгэгдэ[...]

СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведтэ һунгаха 414-дэхи Баргажанай һунгуулиин округто һунгалтын урда тээхи бэлэдхэлэй хүдэлмэри үргэнөөр ябажа байна.

Баргажанай аймагта һунгуулиин 20 участок бүридүүлэн эмхидхэгдэжэ, колхознигуудай, хүдэлмэришэдэй, алба хаагшадай зүгһөө 126 түлөөлэгшэд һунгуулиин комиссинуудай составта баталагдаа. Тэдэнэй дунда колхоз, предприятинуудай түрүү һаалишад, модошод, загаһашад олон. Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүдэй дундаһаа Баянголой һунгуулиин Участково комиссиин гэшүүдээр модошо дархан Ракша Бадмаев, хонишон Самасо Доржиева гэгшэд баталагданхай. Сталинай, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудай һаалишан Самасо Цыренова, хонишод Михаил Бадмаев, Димид Ламуева болон бусад Хилганын, Уланай һунгуулиин Участково комиссинуудта оруулагдаа.

Һунгагшадай список хаа хаанагүй табигдажа, октябриин 4-дэ үлгэгдэбэ.

Энэ жэлэй баян ургасаяа бүримүһэн суглуулжа, гүрэнтээ тоосохо, үрэһэ хүрэнгэеэ хааха, эдууһа малаа үбэлжэлгэдэ һайн бэлэдхэлтэйгээр оруулха, тиин болохоёо байһан һунгалтые ажалай һайн амжалтатайгаар угтаха зорилго аймагай ажалшад урдаа табинхай. Тэрэшэлэн Баргажанай леспромхозой модошод, Баргажанай Адагай загаһа-консервын комбинадай загаһашад модо бэлдэхэ, загаһа бариха жэлэйнгээ түсэб болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө шангаар тэмсэжэ байна.

Мүнөө колхоз, предприяти[...] эмхи зургаануудай партийна[...] низацинууд һунгагшадай [...] ниитэ-ойлгууламжын хүдэ[...] үргэнөөр ябуулна. Аймаг[...] хорёод агитпункт эмхидхэгд[...] хан хаа хаанагүй агитатор[...] семинар боложо, бригада, [...] нүүдэй зоной дунда ниитэ[...] ламжын хүдэлмэри ябуулх[...] гаран агитатор өөһэдынгөө [...] тогуудта гаранхай.

Тэрэшэлэн соёл-культурын [...] зургаанууд—хүдөөгэй [...] библиотекэнүүд, культба[...] улаан булангууд хүдэлмэрэ[...] хэн һэргээжэ, ажалшадай [...] на эрилтыень һайнаар ханга[...] жээнүүдые абажа байна.

О. Рад[...]
мана[...]

Хэлэһэн үгэдөө хүрэ[...]

Гүрэндөө имагтал тобир [...] мяха тушааха хэрэг хадаа [...] таргалуулха гүүртэнүүдэй [...] адуулагшадай оролдолго, [...] дабариһаа дулдыдахань мэ[...] Тиимэһээ харууһалжа [...] малаа һайнаар адуулжа, [...] галуулха шухала зорилго [...] нэрэй үмэнэ табигдана.

Би наймадахи жэлээ [...] таргалуулха мал харууһалжа[...] наб. Энэ хугасаада зарим тэд[...] дүршэлтэй болонхойб. Үнг[...] жэлдэ бодо малай толгой [...] сүүдхэдээ нэмэһэн шэгнүүры[...] грамм болоо һэн.

Энэ жэлдэ 270 толгой залу[...] тушаажа абахадаа туд бүрии[...] нүүр һара бүридэ 900 гра[...] бага бэшээр нэмээхэ гэһэн [...] абаһан байнаб. Хэлэһэн үгэд[...] рэхын тулада малаа ногоо[...] тай бэлшээридэ адуулаабди. [...] хадагдажа хуряагдаһан тар[...] гай, кукурузын узуур дээрэ [...] адуулнабди.

Совхозой мал адуулагшада[...] да социалистическэ мүрысөө[...] гэнөөр дэлгэрэнхэй. Һара [...] бэлшээн таргалуулха гүүртэ[...] мал шэгнэгдэжэ, мүрысөөнэй [...] гүүд согсологдожо, мал адуу[...] дай дунда соносхогдоно.

Абаһан уялгануудаа муу [...] бэелүүлжэ байнабди. Хару[...] байһан залуу малаймнай т[...] риин шэгнүүр июнь һарада [...] грамм, июльдэ — 900, авг[...] 960 грамм нэмэһэн байна. Шэ[...] хүрэтэр һара бүри 900 гра[...] бага бэшээр нэмээхэ уялга а[...] ди. Мэнэ һаяхан манай гүү[...] 72 толгой мал гүрэндэ туша[...] Тэдэнэй 29 үхэр дундаһаа [...] шадалтайгаар, бусадынь дун[...] далтайгаар абтаһан байна. [...] зэргээр толгой бүриин [...] 3,2 центнер болоо.

Бидэнэр харууһалжа байһа[...] лайнгаа хүсэ шадалынь б[...] шье доошолуулхагүйн түлөө [...] дохобди. Малаймнай үбэлэй [...] һэльбэн заһабарилагдаа.

С. Занда[...]
Кяхтын хонинoй совх[...] 2-дохи фермын мал адуула[...]

„БУРЯТ ҮНЭНДЭ" БЭШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

„Ороохо гутаагшад харюусаха ёһотой"

Манай газетын сентябри[...] най номерто иимэ гаршагта[...] тья толилогдоһон юм.

Баргажанай аймагай «Ава[...] колхоздо таряа хуряалга тон[...] гаар ябуулагдажа байна. [...] амяарлан хуряалгые тоонгүй, [...] хуряана. Мүн техникээ м[...] ашаглана гэжэ энэ статья со[...] дэглэгдээ һэн.

КПСС-эй Баргажанай а[...] секретарь нүхэр Малыгинай [...] редакцида мэдээсэһэнэй ёһо[...] тья соо хэлэгдэһэн барим[...] булта зүб байба. Колхозой [...] ниин хүдэлмэри тухай [...] КПСС-эй Баргажанай айком[...] ро дээрэ шагнагдажа, стать[...] заагдаһан дутагдалнуудые [...] ха хэмжээнүүд абтаба.

Һурагшад шубуу[...] тэжээжэ тушаа[...]

Баргажанай аймагай һур[...] пионернүүд колхозуудта ехэ [...] ламжа үзүүлнэ. Зунайнгаа [...] тын үедэ хэдэн зуун һурагш[...] тын малай тэжээл бэлдэлс[...] шэшье хүдэлмэридэ эдэбхи[...] ябалсаа.

Олон һурагшад тэжээмэл[...] дай дальбарааnuудые дэгж[...] эдэ үдэрнүүдтэ колхоздо [...] үгэжэ байна. Үүрэгэй дунда [...] лиинхид тахяагай 2700 да[...] дэгжээгээд, «Гигант» колхоз[...] бэ. Тиихэдэ Читканай долоон [...] һургуулиин һурагшад 740 [...] тэжээгээд, «Звезда» к[...] тушаагаа. Сүбөөгэй, Душ[...] эхин һургуулиинхид тус [...] хоёр зуу гаран тахяагай, нуг[...] дальбарааnuудые дэгжээжэ [...] байна.

А. Нико[...]

Мүнөөдэр—ГДР-эй байгуулагдаһоор 10 жэлэй ой

Хүдэлмэришэн ангиин парти дабшаха замымнай, бэелүүлхэ зорилгымнай заана

(Түгэсхэл. Эхиниинь 1-дэхи нюурта)

...ушарай манда имагта шу... удхашанартай байһыень ...үдэлмэришэн ангиин парти ...од зондоо элирхэйлэн ха...уулаа.

Зол жаргалда, хүгжэлтэ дэб...жэлтэдэ хүргэхэ, ерээдүйн ha-

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Берлиндэ һэр...гэн бодхоогдоһон Улаан ратушын байшан.

ГДР-эй посольствын 1959 оной № 2 Информационно бюллетеньһээ.

...ул һайхан байдал хангаха ...ные Германиин Нэгэдэмэл ...циалистическэ парти немец ...радта заажа үгэһэн байна. ...эн партиин хүтэлбэрээр Гер...ании түүхэдэхи түрүүшын ...рэн тогтоогдожо, хүдэлмэри...эд, таряашад болон бүхы ...жалшад засаг түрые өөһэ...ингөө гарта абаад, социа...зм байгуулжа байнхай.

Улам хүгжэжэ байгаа дэл...ын социалистическэ ёho гу...май мандаһан аятай зохид ...эн байдалда бидэнэр социа...изм байгуулжа байнабди. Со...етскэ Союз коммунизмда орэ...о замаар амжалтатай дабша..., энэнь уласхоорондын угаа ...э удхашанартай. Эдэ бүхы ...шарнууд манай хэрэгэй илаг...дашагүй байһые эли тодоор ...эршэлнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: совет сэрэгшэд ...прессиин үдэр ГДР-эй хүдөө ...ын хүдэлмэри хамһалсажа ...йна.

ГДР-эй посольствын 1959 оной № 6 Информационно бюллетеньһээ.

Советскэ Союз, бусад социа...листическэ гүрэнүүд өөһэдын...э хүгжэлтын ниилээд дээгүүр ...тада гаранхай байна гэжэ ...ПСС-эй XXI съезд заагаа... Эдэнэй хамтадаа социа...листическэ ёһоор түсэблэдэг, ...ижажа, хубааринжа үйлэд...рилдэг байһаниинь социа...измын бүхы оронуудай ам...жалтатайгаар хүгжэхэ бата ...ндабари болоно. Энэнь Со...ветскэ Союзай долоон жэлэй ...рюун түсэбһөө эли тодоор ...харагдана.

Социализм капитализм хоё-

«Манай арадай национальна ашаг туһын талаар абабал, Советскэ Союзтай хани ёһоной харилсаагаа саашадань бэхижүүлхэһээ ондоо зам байхагүй. Юундэб гэхэдэ, Советскэ Союз, социалистическэ гүрэнүүдэй лагерь эб найрамдал хангаха, ерээдүйн амгалан тайбан байдал туйлаха хэрэгтэнь немец арадта сэхэ шууд туһалдаг байна» гэжэ нүхэр Ульбрихт хэлэһэн юм.

рой хоорондохи амгалан ёһоной экономическа мүрысөөнэй түлөө ГДР-эй ехэ харюусалга дааха байһаниинь манай республикада, илангаяа манай хүдэлмэришэн ангида, эдэнэй партида мэдээжэ. Юундэб гэхэдэ, социалистическэ лагериин эгээн баруун тээхи орон болонобди.

СЕПГ-тэй V съезд манай республикын экономическа гол зорилго тодорхойлоод, капиталистическэ байгуулалтаһаа социалистическэ байгуулалтын үлэмжэ һайнине харуулхын тулада ГДР-эй арадай ажахые үсөөхэн жэлэй турша соо айхабтар ехээр хүгжөөхэ шухала гэжэ тоолоо.

Манай республикын ажалшад партиин съездын табиһан зорилгонуудые бэелүүлэн, арадайнгаа ажахын бүхы һалбаринуудта асари ехэ амжалта туйлажа байна.

Промышленна продукциин ургалта сагые эгээн һайнаар ашаглахын түлөө тэмсэлдэхи гол шухала дүн болоно. Гэхэ зуура Баруун Германида худалдагдаагүй нүүрһэнэй ехээр сугларжа, хүсэд бэшэ недели соо хүдэлхэ ябадалай улам олоншоржо, эдихэ ба эдлэхэ юумэнэй улам үнэтэй боложо байхадань, харин манайда мүнөө жэлэй түрүүшын 8 һарын турша соо промышленна продукциин ургалтань үнгэрэгшэ жэлэй энэл үеынхиһөө 12,9 процент болоһон байна. Тиигэһэнэйнь ашаар юумэнэй үнэ сэнгые химдаруулха, ажалшадай салин хүлһэ нэмээхэ, арад зоной байдал улам һайжаруулхаар ондоошье олохон хэмжээ-ябуулга бэелүүлхэ аргатай болоһон байнабди.

Мүнөө ГДР-эй хүдөө ажахы социалистическэ шэнэдхэлгын хүсэтэ дэбжэлтэ бэелүүлжэ байнхай. СЕПГ-тэй V съездһээ хойшо, манай хүдөө ажахыда амжалтанууд туйлагдаһанай ашаар дунда шадалтай олон таряашад социалистическэ замаар хүгжэлгын зүб байһанда этигээд, хүдөө ажахын кооперативуудта ороходо мэдүүлгэнүүдые барина.

Манай марксистско-ленинскэ парти нягта нэгэдэлтэй, бата эмхидэлтэй, тиимэһээ социалистическэ байгуулалтада һаад тойбо татаха гэһэн дайсадай бүхы һэдэлгэнүүдые бута сохино. Манай республикын хүдэлмэришэн анги, бүхы ажалшад СЕПГ-гэй хүтэлбэри доро социализм байгуулха замаар хэзээ хэзээнэйхиһээ эршэмтэй түргэнөөр урагшаа дабшана.

Гэгээрэл болбосоролой, соёл сурталай талаар хэгдэжэ байһан ехэ хубилалтанууд энээнэй гэршэ жэшээ болоно. Социалистическэ гурим, заншалай арбан гол ёһон үдэр бүриимнай ажабайдалда нэбтэрэн ороод, социалистическэ нэгэдэлнүүдэй хүгжэлтөөр дамжан бэелжэ байнхай. Социалистическэ һургуулиин хэрэг улам хүгжөөгдэн, 10 классай политехническэ һуралсал бэелүүлэгдэжэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ГДР-эй түрүү шахтернууд. ТАСС-эй фотохронико.

Социалистическэ ажалай хэдэ мянган бригада үйлэдбэриин бүри ехэ бүтээсэ туйлахын түлөө, партиин генеральна хараа шугамые бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө мүрысэнэ.

Эб найрамдалай политикые сэхэ шууд бэелүүлһэнэй, экономическа амжалтануудые туйлаһанай ашаар манай гүрэнэй уласхоорондын нэрэ хүндэ улам ургана. Гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй Женевэдэхи зүблөөндэ хабаадуулжа, Германиин Демократическа Республикые баруун гүрэнүүдэй мэдэрһэниинь партиин V съездын хараалһан манай гадаадын политикын зүб байһанай үшөө нэгэ гэршэ болоно.

Германиин Демократическа Республика социализм байгуулха замаар сэхэ шууд урагшаа дабшана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Берлинэй Унтер ден Линден үйлсэдэ һэргээгдэн бодхоогдоһон Немецкэ гүрэнэй оперын байшан.

ГДР-эй посольствын 1959 оной № 2 Информационно бюллетеньһээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ГДР-тэ шэнэ...хэхын тула тодхогдоһон ту...шын атомна реактор.

ГДР-эй посольствын 1959 оной № 6 Информационно бюллетень-

Тоо, баримтанууд

ГАЙХАМШАГ ТҮРГЭН ДАБШАЛТА. ГДР-тэ промышленна элдэб хэрэгсэлнүүдые бүтээн гаргалгын ургалта 1956 ондо 6,2 процент байһан аад, 1957 ондо—7,7 процент, 1958 ондо—10,9 процент, 1959 оной түрүүшын хахадта 12,4 процент болоһон байна. Гэхэ зуура Баруун Германидахи иимэ ургалтань 1958 ондо оройдоо 3,1 процент болоһон байгаа.

НЭГЭДЭХИ һУУРИДА. ГДР хүрин нүүрһэ малтан абалгын талаар дэлхэй дээрэ нэгэдэхи һуури, үйлэдбэрилдэг электроэнергиинь хүн бүхэндэ хүртэсын талаар Европодо гурбадахи һуури эзэлнэ.

ЕХЭ АРГА БОЛОМЖОТОЙ. 1965 он хүрэтэр промышленна үйлэдбэриингөө ургалтые 88 процентээр нэмээхэ гэжэ долоон жэлэйнь түсэб соо хараалагдаа. Промышленна үйлэдбэриинь хэмжээн 1958 ондо 55 миллиард маркын сэнтэй байһан аад, 1965 ондо 110 миллиард маркын сэнтэй болохо юм. Энэ долоон жэл соо 771 мянган байра баригдаха.

ХҮДӨӨ АЖАХЫНЬ ХҮГЖЭНЭ. ГДР-тэ юһэ мянга хахадһаа дээшэ хүдөө ажахын үйлэдбэриин кооперативууд эмхидхэгдээд, эдлүүриин газарай 40 гаран процентые мэдэлдээ оруулаанхай. Социалистическэ секторынь бүхы дээрээ республикын ашаглагдадаг газарай хахад шахууе элдүүрилнэ.

АРАДАЙ КУЛЬТУРЫН УРГАЛТА. 1350 шахуу клуб, Культурын байшан, 10 миллионһоо дээшэ том номуудтай 11 мянга гаран нийтын библиотекэ ГДР-эй ажалшадай мэдэлдэ байдаг.

Республикын городуудта 86 театр, 1400 үлүүтэй кинотеатр бии юм.

ТҮҮХЭДЭ ТҮРҮҮШЫНХЕЭ ҺАРАДА ХҮРЭТЭР НИИДЭЖЭ, ЭХЭ ОРОНОО АЛДАРШУУЛЬҺАН, ЗАМБУУЛИНАЙ ЗАХАГҮЙ ДАЙДЫЕ ХҮНЭЙ МЭДЭЛДЭ ОРУУЛХА ШЭНЭ ҮЕ САГЫЕ НЭЭЬЭН СОВЕТСКЭ ЭРДЭМТЭД, КОНСТРУКТОРНУУД, ИНЖЕНЕРНҮҮД, ТЕХНИГҮҮД, ХҮДЭЛМЭРИШЭД МАНДАХА БОЛТОГОЙ!

(КПСС-эй ЦК-гэй гаргаһан Уряануудһаа)

ТАСС-эй мэдээсэл

Замбуулин соогуур дабшадаг советскэ гурбадахи ракетын ябаса тухай

Октябриин 5-най 12 часта замбуулин соогуур дабшадаг советскэ гурбадахи ракетэ Газарһаа 248 мянган километр өөдөө гараад, Индийскэ океанай зүүн тала багай хубяар дээшэлжэ ябаа. Ракетын дабшалтые хэмжэлгын дүнгүүд түргэнөөр тоолодог электронно машинануудаар таһалгаряагүй согсологдоно. Тэрэ мэдээнүүд дээрэһээ хаража үзэхэдэ, ракетэ дабшаха замаараа тон зүбөөр ябана.

Ракетын нэгэдэхи шатаһаа һалгаагдаһан түби хоорондын автоматическа станци Газарһаа Һара хүрэтэр 2,5 суудхэ соо дабшажа, октябриин 6-най 17 часта Һарада 7 мянга шахуу километр дүтүүр гараха юм.

Түби хоорондын автоматическа станци дээрэ тодхогдоһон аппаратура научна хэмжэлгэ хэхэ программын ёһоор хүдэлнэ.

Замбуулин соогуур дабшадаг советскэ гурбадахи ракетэ Һара тээшэ шэглэн ябахадаа, октябриин 5-да Москвагай сагаар 20 часта Атлантическа океан дээрэ, Газарһаа дээшээ 284 мянган километр өөдөө гараад дабшажа ябана. Советскэ гурбадахи ракетэ тодорхойлогдоһон замаараал дабшана. Тэндэһээ абтаһан научна мэдээнүүдэй ёһоор, автоматическа станци дээрэхи бүхы аппаратурань һайнаар хүдэлнэ.

Октябриин 6-да Москвагай сагаар 17 часһаа 19 час хүрэтэр түби хоорондын автоматическа станциһаа удаадахи научна мэдээнүүд абтаха байна.

Гайхамшаг илалта

1957 оной октябриин 4-дэ манай орондо анха түрүүн хэмэл одон дэгдээгдэжэ, дэлхэйн зониие гайхуулаа, баясуулаа һэн.

Тэрэ гэһэнһээ хойшо тэбхэр хоёр жэлэй үнгэрөөд байхада манай эрдэмтэдэй бүтээһэн гурбадахи ракетэ замбуулин соогуур зуралзан дабшажа эхилһыень радиогоор дамжуулагдан соносхогдоо. Замбуулинай уларил, агаар тухай ходо мэдээсэжэ ябаха оньһон нарин түхеэрэлгэ энэ ракетэ соо тодхогдонхой.

Оройдоо хоёрхон жэлэй үнгэрбэшье, манай Эхэ ороной эрдэмтэд ямар ехэ амжалта туйлаба гээшэб! Мүнөө жэлдэ манай эрдэмтэдэй бүтээһэн хоёрдохи ракетэ Һара дээрэ ошожо буугаа һэмнай.

Энэ ехэ илалтые манай Совет гүрэнэй эрдэмтэд туйлажа, бүхы дэлхэйн зониие баясуулһан, урмашуулһан иинь тон һайн һайхан байна даа. Манай эрдэмтэд хүнэй оюун ухаанай хүсые амгалан ёһоной мүрысөөндэ хэрэглэхэдэ ямар ехэ удхашанартайб гэжэ хүн түрэлтэндэ харуулба хаям!

В. Горячкин,
комплексно институтай инженер.

Александр ЖАМБАЛДОРЖИЕВ

Ракетэ тухай дуун

Замбуулин түбиин
захагүй гүн руу зорёо,
Залгамал табсанта
ракетэ мүнөө дэгдээд —
Жабхалан хүсэтэ
ухаан бодолоймнай одоор
Залиршагүй тодоор
яларбал дахин хэтэдээ..
Сидэм замбуулин!
Ниидэн газарһаа ерэһэн
Шэдитэ ракетэмнай
Шинии дайды эзэлбэл.
Хүн түрэлтэнэй
ухаан бодолдо
Мүндэлэн түрэһэн
Хүсэтэ аялгануудынь
Хүнды сэежэдэш
Хүнхинэн зэдэлбэл.
Дэлхэйн бүмбэрсэгэй
дэлгэр нюрганда
Дэгдэһэн нютагынь,
хэгдэһэн орониинь
мэдээжэл.
Урма зоригтой,
Уран бэрхэ дарханда
Ушар шалтагааниинь,
Оньһо таабаринь
эли юумэл.
Хүдэлмэришэ гарайнь,
Хүдэр балсанайнь эршэ
Хүхюун нюдэдэйнь
урин хурса толон
Мандаһан ухаан,
манай хабын гэршэ!
Мартагдашагүй эпохын
магтаал аялга болон
Эрдэмтэ нүхэдэй
бодолой хүгжэмтэй ниилэн,
Эхэ оронеймнай
Гимн шэнгеэр бадараал.
Тиигэжэ юрын хүнүүд
Замбуулинии гаталан
Тэмсэхэ хабаяа
дахин баталаал!

Омогорхохо ёһоороо омогорхонобди

Замбуулин соогуур дабшажа, Һаратай нэгэ замда ороход ракетэ бүтээжэ табиһан эрэлхэг зоригто эрдэмтэдэйнгээ гайхамшаг илалта туйлаһанда манай Ахын аймагай ажалшад ехээр омогорхожо, баясажа байна. Хүнэй ухаан бодолдо захагүй үргэн дэлисэ олгоһон манай түрэл Коммунистическэ партиин аша габьяа айхабтар ехэ. Эрдэм наукын үргэн далайсатайгаар хүгжэһэн манай орон—дэлхэй дээрэ эб найрамдал сахиха хүдэр түшэг тулгуури болонхой.

Иимэ һайхан алдар суугаа бэхидхэн, хүнэй ухаан бодолой хүсэ шадалые амгалан байдалай мүрысөөндэ зорюулха гэжэ манай эрдэмтэд ходоодоо хүсэжэ байдаг.

Замбуулинай дайдые шэнжэлхэ талаар түүхэдэ хэзээшье үзэгдөөгүй шэнэ шэнэ илалта туйлажа байһан гайхамшаг эрдэмтэдэйнгээ аша габьяагаар омогорхохол ёһоороо омогорхонобди.

Д. Дугаров,
Ахын аймагай типографиин хүдэлмэрилэгшэ.

Студентнүүдэй баяр

Һаяхан лэ хэды ехээр баярлажа, хүхижэ байгаа һэмбибди! Никита Сергеевич Америкээр амжалтатай айлшалжа ерээ. Манай хоёрдохи ракетэ Һарада хүрөөд, мүнөө болотор тэндээ айлшалһаар. Гурбадахи ракетэмнай дэгдээгдээд, Һарын нюуса нөөсые шэнжэлхээ зэбсэг түгэс зэһэнхэй ошожо ябана.

Гансал манай Совет орон дотор агууехэ партимнай арад зонтоёо хамта эрдэм ухаанай иимэ һайхан эди шэди гаргажа байнал!

Эхэ оронойнгоо эрдэмтэдэй иимэ ехэ амжалтануудые туйлажа, парти, правительствынгаа нангин захяа дүүргэжэ байхадань, бидэ, студентнүүд, зориг дээрээ зориг нэмээд, эрхим һайнаар һуража, эрдэмэй дээжэдэ хүртэхые хүсэн эрмэлзэнэбди.

В. Бильдушкинов,
Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институтай студент.

Физико-техническэ кружогууд шухала үүргэтэй

Эрдэмэй эшэ үндэһэ шудаланхай, ажалда бэрхэ, эдэбхитэй, шадамараар коммунизм байгуулалсаха хүнүүдые хүмүүжүүлхэ асуудалда манай парти айхабтар ехэ анхарал хандуулна.

Ажал һуралсал хоёрые нягта холбоотойгоор эмхидхэхэ зорилго табиһан шэнэ Хуулиие бэелүүлхэ хэрэгтэ манай республикын олонхи һургуулинууд онсо анхарал хандуулан, политехническэ һуралсалай материально-техническэ база бии болгохо, коммунистическэ хүмүүжүүлгын хэдэн олон хэмжээнүүдые эршэмтэйгээр ябуулжа эхилээ.

Политехническэ һуралсал һайнаар эмхидхэхэтээ хамта, үхибүүдтэ эрдэмэй дээжэ шудалуулха, түбхын түрүүндэ физикэ, хими, биологи, математика, географи, черчени гэхэ зэргын нарин бодолой зүйлнүүдтэ тусхай анхарал хандуулха шухала. Һургуулинуудта электротехническэ, радиотехническэ, авиамодельнэ, судномодельнэ болон бусад кружогуудые эмхидхэхэ, харуулан ойлгуулха, һургаха элдэб хэрэгсэл үхибүүдтэ өөһэдтэнь бэлдүүлжэ һургаха, олимпиада, конкурс ходо үнгэргэжэ байха, колхоз, совхоз, завод, фабрикануудай үйлэдбэритэй танилсуулха гэхэ зэргын хүдэлмэри таһалгаряагүй ябуулагдаха зэргэтэй.

Һүүлэй жэлнүүдтэ дунда һургуули дүүргэһэн хүбүүд, басагад предприяти, колхоз, совхозуудта олоороо ошожо хүдэлдэг, мүн ахалагша классуудай һурагшад ашатай туһатай ажалда хабаадуулагдадаг болоо.

Үхибүүдые, залуушуулые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ һургуулинуудай физикын кружогууд сэгнэшэгүй ехэ үүргэтэй. Улан-Удын 27-дохи, 66-дахи, 65-дахи һургуулинуудта эмхидхэгдэһэн физико-техническэ кружогууд бэшэндэ үльгэр жэшээ боломоор. 27-дохи һургуулиин үнгэрөөшэ һуралсалай жэлдэ эмхидхэһэн кружогтонь 6—10 классуудай хори гаран һурагшад хабаададаг. Энэнь физикын кабинедые бүхы хэрэгсэл, түхеэрэлгээр хангаха, харуулан ойлгуулха зүйлнүүдые бэлдэхэ, лабораторно хүдэлмэри өөһэдөө хэдэг болохо гэһэн зорилгоёо бэелүүлжэ шадаа.

Улан-Удын 65-дахи һургуулиин физико-техническэ кружок республика дотороо эрхим гэжэ зүб лэ тоологдодог. Багша В. В. Англейкын хүтэлбэри доро энэ кружогойхид гагнуури хэжэ, модоор юумэ дархалжа, металл тошиилдожо һурадаг. Эдэ бүгэдэндэ һураһанайнгаа ашаар электрын элшэ, хүсөөр түмэр зам дээгүүр тойрон гүйдэг электровозой модель, автомадай хүсөөр хүдэлдэг түмэр замай сигнализаци бүтээһэн байха юм. Кружогой гэшүүд Рыжов Кузнецов хоёр радиогоор хүдэлгэгдэдэг башенна кранай модель бүтээгээ. Безизвестных Тулунова хоёр басагад һургуулиингаа метеорологическа станцида шухала уһа сасаруулха фонтанай модель уралан дархалжа эхилээ.

Тобшолон хэлэбэл, 65-дахи дунда һургуулиин физико-техническэ кружогой хүтэлбэрилэгшэ В. В. Англейко физикын хэшээлэй үедэ үзэгдэһэн теориие бодото жэшээ дээрэ харуулха, үхибүүдэй техническэ шадабариие хүгжөөн хүмүүжүүлхэ, тэдэнэй политехническэ хараа бодолые дэлбэлхэ гэһэн зорилгоёо бүрин бэелүүлжэ шададаг багша юм.

Ондоо нэгэ жэшээ абаад үзэе. 66-дахи дунда һургуулиин физикын кружогые хүтэлбэрилдэг багша И. А. Анненков хүдэлмэреэ баһал һайнаар ябуулна гэжэ тэмдэглэмээр. Һурагшадынь һургуулиингаа электрын бүхы шэжэмүүдые заһабарилаад, физикын кабинет түгэс түхеэрээ, гурбан шата электрын элшэ, хүсэнэй гүйхэ лини татаа. Эдэнэй мэдэлдэ хэдэн аккумулятор бии. Кружогойхид тэдэнээ задалдаг, электрын элшэтэй болгодог юм. Шэнэ жэлэй ёлкын болохолоор, һургууляа элдэб үнгэтэй электрын дэнгүүдээр шэмэглэн гоёодог байна. Үнгэрһэн һуралсалай жэлэй эхиндэ арбадахи классай шаби Шмарголина ондоо түбинүүд худар ниидэн ошохо арга боломжо тухай элидхэл хэһэн юм шуу. Радиогой эхи табигша А. С. Поповто зорюулһан конференци энэ кружогойхид ехэ һонирхолтойгоор үнгэргэһэн байха.

Һургуулинуудай физико-техническэ кружогууд ажал эрдэм хоёрые адли тэгшээр шудалһан хүнүүдые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ горьтой үүргэ дүүргэхэ байһан туладань, тэдэ кружогуудай хүдэлмэридэ арадай гэгээрэлэй органуудай, һургуулинуудай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд, багшанарай тусхай анхарал хандуулха уялгатай.

А. Бельская,
Бурядай багшанарай институдай педагогикын кафедрын ассистент.

МАНАЙ РЕСПУБЛИКЫН ҺОНИН

Энэл даа, манай залуу үетэнэй ажал!

Улаан бүд дээрэ уран гараар бэшээтэй «Выставкэ» гэжэ үгэ аяар холоһоо аржын харагдана. Энэмнай городой ажалшадай сүлөөтэй сагтаа сэнгэдэг, амардаг паркын зүүн хажуугаархи павильон соо республикын һургуули бүхэнэй туршалгын талмай дээрэ эдеэшэһэн ургасын выставкэ гээшэ. Һурагшадай зунайнгаа амаралтын үедэ туршалгын участок дээрэ оролдожо ургуулһан баян ургаса—хөөрүү хүнэйхеэр тэбэрижэ хүрэшэгүй томо тыквэ, капуста, свёкло, һарбайжа хүрэшэгүй үндэр намарай хара таряан, Сибириин шэмэрүүн хүйтэн «худатай» танилсажа, нютагжан ургаһан кукуруза «худагы» гэхэ мэтэ элдэб янзын ургамалнууд жэрытэр түшүүлээтэй, табяатай байна. Эдэ бүгэдые хараһан хүн бүхэн үхибүүдэйнгээ ажалаар урмашана, баян ургаса хуряаһандань баясан омогорхоно.

— Витя, харыш, тэрүү тэрэ буланда байһан тыквые! Тэбэрижэ хүрэшэгүйл!—гээд, дахуулжа ябаһан хүбүүндээ эхэ, эсэгэнь хэлэнэ, заана.

— Манай һургуулиин ургуулһан тыквэһээ ехэшье, гоёшье байна даа!—гэжэ хүбүүниинь һонишоохо зуураа, өөдөө хараад һургуулиин гаршаг уншана.

— Үүрэгэй дунда һургуули. Баргажан. Үгы, тэндэш хүйтэн бэшэ юм гү? Яагаа һонин гээшэб. Үхибүүдэй оролдожо ургуулһан ургаса ха юм,—гээд эхэнь һонирхоно.

— Тыквынь шэгнүүр хэдыб?

— Нэгэниинь 9,4 килограмм, гектарһаа 321 килограмм абтаа. Хоёрдохи классай һурагша Оля Новикова энэ тыквэ ургуулһан байна,—гээд хүбүүниинь уншана.

Нээрээшье энэ һургуулиин һурагшадай оролдосотой габшагай, шуран бэрхэ байһые һайшаамаар. Эдэнэр энэ жэлэйнгээ тарилгаһаа ехэхэн ургаса хуряажа абаһан байна. Жэшээнь, гектар бүриһөө кукурузын 1200 центнер ногоон набша намаа, һүн эдеэтэй кукурузын 70 центнер залаа, 23 центнер ячмень, 26 центнер шэниисэ, 600 центнер хартаабха, 700 центнер свёкло, 1300 центнер брюквэ, 1100 центнер турнепс хуряажа абаһан байха юм. Энээнһээ гадна, һурагшадай гараар хэдэн сортын яблока, һонгино болон бусад ургамалнууд таригдажа, баян ургаса абтаа. Үшөө юуниинь һайшаалтайб гэхэдэ, зүгын ажахыда һаналаа ехээр хандуулжа, жэл бүри баян олзо оруулдаг болонхой. Энэ жэлдэ зүгын бүлэ бүриһөө дунда зэргээр 40—50 килограмм мёд абаһан байна. Бүхыдөө зүгын 25 бүлэтэй юм. Энэ һургуулиин зүгытэй болоһонһоо хойшо Баргажанай, Курумканай колхозууд 500 гаран зүгын бүлэ абаашаад, нютагуудтаа үдхэжэ, олошоруулжа байнхай. Тэрэшэлэн һургуулиин сад питомнигһоо, зүгын ажахыһаа 1948 ондо 10 тонно ургаса суглуулагдаһан аад, үнгэрэгшэ жэлдэ 29,5 тонно абтаһан байна. Эдэ ажахынууд эмхидхэгдэһээр арба нэгэн жэлэй туршада 232,9 тонно үрэ жэмэс, мёд энэ һургуулида үгөө. 1945 ондо эмхидхэгдэһэн питомник 13 жэлэй туршада 40000 һөөг ургуулһан байгаа. Һурагшад эдэнээ жэлһээ жэлдэ олошоруулжа, аймагайнгаа һургуулинууд, колхозуудта, сад сэсэрлигтэ дуратайшуулда үгэдэг заншалтай. 1956 ондо республикын пионернүүдэй слёт дээрэ 160 эшэ асаржа, үетэн нүхэдтөө бэлэглэһэн юм. 10 жэлэй туршада эдэнэр һуулгаһан модонойнгоо мянгаад шахуу эшые һургуули, колхозуудта тараажа үгэһэн байна. Эдэнэртэй зэргэлэн һагад городой һургуулинуудай выставкэ элдэб янзын ургаса, жэмэсээрээ харагшадые һонирхуулна. Городой 20-дохи һургуулиин гурбадахи классай һурагшадай ургуулжа абаһан 25 килограмм шэгнүүртэй тыквэ харуулагдаа.

— Манай һургуулиин һурагшад өөһэдынгөө участок дээрэ хүдэлхэһөө гадна, Кировэй, Орджоникидзын нэрэмжэтэ хүршэ колхозуудта ошожо ажаллаһан байна. Һургуулиимнай 35 һурагшад зунай амаралтын үедэ 1338 ажалта удэр олоһон юм, —гэжэ Үнэгэтэйн (Заиграй) дунда һургуулиин дэргэдэхи һуралсалай участогые даагша нүхэр Молоков хөөрэнэ.

Колхозой ажалда эдэбхитэйгээр хабаададаг үүсхэлтэй һурагшад М. Устинова, П. Устинова, М. Потемкина, А. Пахомов гэгшэд тус тустаа 75—88 ажалта удэр олонхой. Эдэнэр колхозой 23 гектар кукуруза тарижа, һайнаар харууһалһан, турнепс, капустын баян ургаса хуряажа абаһан байна. Тэрэшэлэн эдэнэр өөһэдынгөө участогта «Минусинская», бакшир сортын кукурузануудые холижо таряад, баян ургаса хуряажа абаа. Эдэнэр «Эпром», «Советская», «Лорх», «Снежинка» болон бусад сортын хартаабхаһаа мүн лэ һайн ургаса абадаг болонхой.

Республикын эдир натуралистнуудай станциин һурагшадай ургуулһан баян ургаса хараһан хүн бүхэниие һонирхуулан урмашуулна. Эдэнэр байгаалиин уларилһаа хайра хүлеэнгүй, өөһэдөө оролдон шэнжэжэ, иимэ ургаса хуряажа абаһан байна. Оролдоод байбал, юушье хэжэ, ямаршье баян ургаса туйлажа шадагдаха гэжэ эдэ һурагшад харуулаа.

Б. Цыремпилов.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Баргажанай аймагай Үүрэгэй дунда һургуулиин выставкэ. 2. Улан-Удэ городой 20-дохи дунда һургуулиин гурбадахи классай һурагшадай ургуулһан 25 килограммай тыквэ.

Л. Хайдуровай фото.

ВЕЛИКОБРИТАНИҺАА МОСКВАДА БАЙДАГ ПОСОЛЬСТВО, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министерство нотонуудые абалсаба

Великобританиһааа Москвада байдаг посольство сентябриин 24-дэ Гадаадын хэрэгүүдэй министерстводэ ното эльгээгээд, ядерна зэбсэг туршалга болюулха талаар хэлсээ дахяад һэргээлгые октябриин 27 хүрэтэр хойшолуулхые зүбшөөхыень Советскэ правительствые гуйһан байгаа.

СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министерство Великобританиһаа Москвада байдаг посольстводо харюугай ното октябриин 1-дэ эльгээгээ. Тэрээн соонь иигэжэ хэлэгдэнэ: ядерна зэбсэг туршалга болюулха зорилго түргэнөөр шиидхэхые хараадаа абан, гурбан гүрэнэй урда тээнь үгээ ойлголсоһоной ёһоор, зүблөөнэй хүдэлмэриие октябриин 12-то дахяад эхилбэл дээрэ гэжэ Советскэ Союз тоолоно. Гэбэшье Великобританиин правительствын гуйлтые хараадаа абангүй байжа шадахагүй байһан дээрэһээ СССР-эй правительство зүблөөнэй хүдэлмэриие октябриин 27-до һэргээхые буруушаахагүй байна. Тиихэдэ Женевэдэхи хэлсээн эхилхэдээ амжалтатай байжа, зорилгоёо түргэ… дүүргэхэ гэжэ Великобрита… правительствын хүсэжэ бай… хараадаа абалсана гэжэ ното… заагдана.

Зүблөөнэй хүдэлмэриие т… нөөр түгэсхэжэ, бүхы түхэлэй… на зэбсэг туршалгые болюул… хай договор баталхын тулада… сээндэ хабаадагшад орол… ехээр гаргаха бэзэ гэжэ СС… правительство найдажа бай… элирхэйлэн мэдүүлнэ гээд но… онсолон тэмдэглэгдэнэ. (ТАС…

ХИЛЫН СААНАҺАА

ГДР-эй 10 жэлэй ойн хүндэлэлдэ зорюулагдаһан шагналнууд

БЕРЛИН, октябриин 4. (ТАСС). Хүдэлмэришэн-таряашанай гүрэнэй үмэнэ ехэ габьяатай байһанайнгаа түлөө ГДР-эй олон хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын үйлэдбэриин коллективүүдэй гэшүүд, гүрэнэй, политическэ, олониитын элитэ ажал-ябуулагшад, тэрэшэлэн эрдэмтэд, соёл культурын хүдэлмэрилэгшэд Германиин Демократическа Республикын 10 жэлэй ойтой дашарамдуулан орденууд болон медальнуудаар шагнагдаа.

АДН агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, «Германиин Демократическа Республикын үмэнэ габьяатай байһанай түлөө» медальнуудаар ГДР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ О. Гротеволь, СЕПГ-гэй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь, ГДР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи орлогшо В. Ульбрихт, Арадай палатын түрүүлэгшэ И. Дикман шагнагдаһан байна.

«Германиин Демократическа Республикын үмэнэ габьяатай байһанай түлөө» медальнуудаар олон партийна хүдэлмэрилэгшэд, гүрэнэй аппарадай, ниитын организацинуудай хүдэлмэрилэгшэд шагнагдаа.

Наука, техникын, искусствын, литературын талаар 1959 оной национальна шангууд хэдэн олон эрдэмтэд, инженернүүдтэ, тэрэшэлэн искусство, литературын ажал-ябуулагшадта олгогдоһон байна.

«Ажалай баатар» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ 28 хүн хүртөө. Тэдэнэй тоодо Демократическа Германиин Национальна фронтын Национальна соведэй түрүүлэгшэ профессор Э. Корренс бии. Эрдэм наука хүгжөөлгэдэ ехэ туһа нэмэри оруулһанай түлөө «Арадай элитэ ехэ эрдэмтэ» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олон эрдэмтэдтэ олгогдоһон байна.

Уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэһэн 103 бригада «Социалистическэ ажалай бригада» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдоо.

Советскэ наука, техникын гайхамшагта илалта

БЕРЛИН, октябриин 5. (ТАСС). Замбуулин соогуур дабшадаг гурбадахи ракетэ табижа, советскэ наука, техникын асари ехэ амжалта туйлаһан ябадалда Германска Демократическа Республикын хэблэл болон олониитэ гол анхаралаа хандуулна. Мүнөөдэр хэблэгдэһэн эндэхи демократическа газетэнүүд энэ ракетын табигдаһан тухай мэдээсэлнүүдые нэгэдэхи нюурнуудтаа толилоо. Замбуулин соогуур дабшадаг станциин техническэ хэрэгсэлнүүд тухай тодорхойгоор бэшэгдэнэ. «Нейес Дейчланд» газетын нэгэдэхи нюурай дээгүүрнь ходо эзэлһэн гаршаг дотор иигэжэ хэлэгдэнэ: «Юртэмсэнүүд хоорондын станци Һарые тойрохонь», «Замбуулин соогуур дабшадаг гурбадахи ракетые табиһан ябадал совет эрдэмтэд болон технигүүдэй агууехэ амжалта гээшэ, социализмын хүсэн түгэс, булюу һайн байһаниие гэршэлһэн шэнэ гэршэ гээшэ гэжэ газетэ бэшэнэ. Замбуулиниие шэнжэлхэ нэгэдэхи шата эхилбэ гээд статья дотор тэмдэглэгдэнэ. Һарые тойрон ниидэлгын научна үри дүнгынь замбуулиниие саашадаа шэнжэлхэ хэрэгтэ тон үнэтэй материал боложо үгэхэ байна. Социализмын улаан одонуудые замбуулинда ниидхүүлһэн советскэ хүнүүдтэ газетэ баясхалан хүргэнэ.

„Замбуулиниие мэдэлдээ абаха шэнэ, шухала юумэ хэгдэбэ

ПЕКИН, октябриин 5. (ТАСС). Синьхуа агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Пекинэй бүхы газетэнүүд замбуулин соогуур дабшадаг гурбадахи ракетэ табижа, советскэ арадай элитэ ехэ, шэнэ амжалта туйлаһан тухай нэгэдэхи нюурнуудтаа бэшэнэ. Советскэ Союз замбуулиниие мэдэлдээ абаха талаар туйлай ехэ юумэ хэбэ гэжэ «Жэньминь жибао» газетэ бэшэнэ. «Замбуулиниие мэдэлдээ абаха шэнэ шата», «Социалистическэ журам үлэмжэ һайнаа үшөө дахин харуулба», «Хүнэй Һарада ниидэжэ ошохонь ойртожо байна» гэһэн гаршагуудтайгаар юртэмсэнүүд хоорондын автоматическа станциин байгуулагдаһан удхашанар тухай Москваһаа абтаһан мэдээсэлые газетэнүүд толилоо.

Замбуулин соогуур дабшадаг гурбадахи ракетые юртэмсэнүүд хоорондын автоматическа станцитайгаар Советскэ Союзай амжалтатай табиһан ябадал замбуулиниие мэдэлдээ абаха хэрэгтэ совет арадай шэнэ, шухала туһа нэмэри хэһыень гэршэлжэ үгэнэ. Советскэ Союзай энэ агууехэ туйлалтань социалистическэ системын илалта, бүхы социалистическэ лагериин омогорхол мүн болоно гэжэ газетэ бэшэнэ.

Арсашагүйгөөр түрүүлбэ

ВАРШАВА, октябриин 5. (ТАСС). Замбуулин соогуур дабшаха автоматическа станциие Советскэ Союзай табиһан тухай мэдээсэл бүхы Польша дотор таража, ехэ баяр баясхалан түрүүлбэ. Замбуулиниие шудалан эзэмшэхэ талаар совет эрдэмтэдэй хэһэн энэ алхам тон шухала удхашанартай гэжэ Польшын хэблэл тэмдэглэнэ.

Замбуулин соогуур дабшадаг советскэ ракетын табигдаһан тухай Польшын элитэ ехэ эрдэмтэд мэдүүлгэнүүдые толилһон байна. Советскэ гурбадахи ракетые табиһан ябадал Соведүүдэй ороной наука, техникын үшөө нэгэ гайхамшагта илалтань гээшэ гэжэ Польшын Астронавтическа бүлгэмэй түрүүлэгшэ профессор З. Пончковский хэлэбэ. Замбуулиниие хүнэй мэдэлдэ оруулха талаар советскэ наука үнгэрһэн хоёр жэлэй туршада арсашагүй түрүү һуури эзэлжэ ябана.

Социалистическэ системын илалта

БУДАПЕШТ, октябриин 5. (ТАСС). «Хетфеи Хирек» газетэ «Замбуулин соогуур дабшадаг советскэ лаборатори Һара Газар хоёрой хоорондо ябана» гэһэн тон томо гаршагтайгаар хэблэгдэбэ. Советскэ наука, техникын туйлай ехэ шэнэ илалта тухай материалнууд газетын хоёр нюур хахадые эзэлнэ. ТАСС-эй мэдээсэлнүүдһээ гадна, совет болон венгер эрдэмтэдэй мэдүүлгэнүүдые, хилын саанаһаа абтаһан түрүүшын мэдээсэлнүүдые газетэ толилоо.

Советска эрдэмтэдэй амжалтые һайшаана

ЛОНДОН, октябриин 5. (ТАСС). Замбуулин соогуур дабшан ябадаг гурбадахи ракетын табигдаһан тухай мэдээсэхэ зуураа, Англиин хэблэл совет эрдэмтэдэй амжалта замбуулиниие хүнэй мэдэлдээ абаха сагые бүри ойртуулба гэжэ нэгэн һаналаар тэмдэглэнэ.

„Бүхы хүнүүд шам тээ… Москва, хаража байна…

СОФИ, октябриин 5. (Т… «Работническо дело» газетэ за… лин соогуур дабшадаг советскэ… бадахи ракетын табигдаһанда… рюулһан, «Бүхы хүнүүд шам… шэ, Москва, хаража байна!» гаршагтай түрүү бэшэг соогоо… жэ бэшэнэ: советскэ шэнэ ра… юртэмсэнүүд хоорондын авто… ческа станциин илалта түгэс… дэлгын хойноһоо болгар арад… тайгаар хаража байна. Совет… дэмтэдэй туйлаһан амжалтые… дынхи шэнгеэр һанан, үнэн сэд… һээ баясанабди. Эдэ үдэрн… болгар арад гайхамшагта шэн… жалта туйлаһантайнь дашарам… лан, совет эрдэмтэдые сэдьх… гээ гүнзэгыһөө халуунаар… шална.

Техническэ ехэ баатаршалга

КОПЕНГАГЕН, октябрии… (ТАСС). Мүнөөдэрэй Датска… газетэнүүд замбуулин соогуу… шадаг советскэ гурбадахи ра… табигдаһанда гол анхаралаа… дуулна. «Дагенс Нюкелер» га… түрүү нюурта дээгүүрнь ходо… шэгдэһэн томо гаршаг дотор… жэ хэлэгдэнэ: «Замбуулин со… дабшадаг эгээ түрүүшын с… Һарые тойроод, һөөргөө газа… хэй тээшээ ерэхэнь». Датска… зик А. Лундбак иигэжэ мэд… «ородуудай хэһэн туршалгын… һан соонь бүтээ һаань, тэрэн… ническэ гайхамшагта баатар… болохо байна. Ородууд үргэн… программа бэлэдхэнхэй гэжэ… юумэн гэршэлнэ. Ородууд ү… рөө бэрхэшээлтэй туршалга… эхилбэ».

Америкын эрдэмтэд со… эрдэмтэдые амаршал…

НЬЮ-ЙОРК, октябрии… (ТАСС). Замбуулин соогуур… шадаг советскэ ракетын таби… ниие Америкын эрдэмтэд һай… гэжэ Ассошиэйтед пресс, Юн… пресс Интернейшнл агентств… дээсэнэ. Аэронавтикын, зам… ниие шэнжэлдэг национальна… равлениин директор Кейт Г… иигэжэ мэдүүлээ: «Һарые то… ракетэ табиха гээшэ ямар уд… нартайб гэжэ Холбоото Шта… эрдэмтэд мэдэнэ, тиин бидэн… ветскэ эрдэмтэдые амаршал… Дэлхэйн бусад эрдэмтэдтэй… бидэнэр Һара Газар хоёрой х… до ябаха шэнэ ракетэһээ мэд… нүүдые абахаар хүлеэжэ бай…

„СССР 20 жэлээр түрүүлжэ ябана“

ВЕНА, октябриин 5. (Т… Мүнөөдэр эндэхи газетэнүүд… бэшэһэн иимэ гаршагуудта… хэблэгдэбэ: «Советскэ шэнэ… тэ», «Замбуулиниие шэнжэл… лаар СССР 20 жэлээр түр… ябана».

Советскэ наукын гайхамша… нэ амжалта туйлаһандань б… оронуудай эрдэмтэдэй ба… хүхиһэн тухай олонхи газе… бэшэнэ. Замбуулиниие шэн… талаар Советскэ Союзай… үүргэ гүйсэдхэжэ байһан тух… дэмтэдэй мэдүүлгэнүүд дотор… дэглэгдэнэ. «Һарые тойрохо… скэ ракетын табигдаһан ябад… ракетээр ямар туршалгын… байһан тухай мэдээсэл бару… нуудай бүхы эрдэмтэдтэ һа… даа»—гэжэ «Курир» газетэ… сэнэ.

ХҮДӨӨ БЭШЭГШЭД ИИГЭЖЭ МЭДЭЭСЭНЭ

Түрэл колхоздоо туһална

Дунда Худанай долоон жэлэй һургуулиин 4—7 классуудай һурагшад, багшанар тэндэхи Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой хартаабхыень хамһалсан малталсаа. Эдэнэр нэгэ үдэрэй туршада 6 гектар хартаабха малтаһан байна. Тэрэшэлэн Дээдэ Худанай дунда һургуулиин 8—9 классуудай һурагшад, багшанар хэдэн удаа ерэжэ, тус колхоздо туһаламжа үзүүлһэн байха юм.

Д. Цыжипова.

Хэжэнгэ.

Ургаса хуряалсаба

Санагын дунда һургуулиин 7—9 классуудай һурагшад 40-өөд модоной газарта байдаг «Дружба» колхоздо арбаад үдэрөөр ошожо, туһа хүргэбэ. Тэдэнэр колхозой зелёнко хуряалсаһан, хартаабха, огородой эдеэ малталсаһан байна. Һурагшад И. Галданов, В. Доржиев, С. Жигжитов, Д. Ардаева, С. Тарбаева гэгшэд илангаяа һайнаар ажаллаа.

В. Доржиев.

Закамен.

Һүүлшын мүрысөөн

«Динамо» стадион дээрэ волейбол наадалгаар, городки шэдэлгээр мүрысөөн болобо. Энэнь зунай спортивна сезоной дүүрэлгэдэ зорюулагдаһан байна. Волейболоор наадаһан табан командын дундаһаа гүрэнэй аюулгүйе сахиха комитедэй түлөөлэгшэд шалгаржа, түрүү һуури эзэлээ. Городки шэдэлгэдэ долоон команда хабаадажа, хүсэ шадалаа туршаба. МВД-гэй команда алишье спортсменүүдһээ булюу, һайн бэлэдхэлтэй байһанаа харуулаа.

1959 оной һүүлшын мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлһэн командада «Динамо» бүлгэмэй шан барюулагдаба.

Р. Григорьев.

БЭШЭГЭЙ НЕДЕЛИ

Арадай ажахые хүгжөөхэ түсэбүүдые амжалтатай һайнаар дүүргэхэ хэрэгтэ хэлхеэ холбооной ажал ехэ үүргэ дүүргэнэ. Совет засагай үедэ хэлхеэ холбооной нилээд ехээр хүгжэжэ байһые манайшье республикын жэшээ дээрэһээ харамаар. Хэрбээ 1927 ондо республика доторнай хэлхеэ холбооной 32 предприяти байгаа һаа, 1959 ондо 225 болоһон байна. 1941 ондо бэшэг табиха 586 хайрсаг, 211 почто зөөгшэд байһан һаа, 1959 ондо 1157 хайрсаг, 480 почто зөөгшэд тоологдоо.

Мүн город доторнай хэлхеэ холбоон ехээр хүгжөө. Һүүлэй арба гаран жэл соо хэлхеэ холбооной 9 таһаг шэнээр нээгдээ.

Мүнөө республика дотор почто автомашинаар, поездоор, самолёдоор шэрэгдэнэ. Самолёдоор асаргадаһан почто Москваһаа 2—3 хоног соо манай эндэ хүргэгдэдэг болоо. Тиихэдэ һүүлэй жэлнүүдтэ почтын ажал оньһожоруулагдажа байна. Энээнэй ашаар эзэдтэнь бэшэг болон бусад корреспонденци хүргэхэ хэрэг нилээд түргэдхэгдөө.

Почто зөөгшэд Шамсутдинова, Загалюк, Чумакова, Тавлинская, Трофимова, Погацкая, Сычева ба бусад олон арбаад жэлэй оролдосотой үнэн ажалаараа мэдээжэ болонхой. Тэдэнэр үбэлэйшье хүйтэндэ, хабар, намарай һалхи бороодошье, зунай халуунда таһалгаряагүйгөөр почто эзэдтэнь хүргэжэ байдаг. Городой 9-дэхи отделениин нүхэр Журинагай хүтэлбэрилдэг почто зөөгшэдэй бригада коммунистическэ ажалай хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэлсөө.

Почто зөөгшэдһөө гадна, бэшэгүүдые адрес адресаарнь илгажа гаргагшад, почто тушаажа үгэдэг, мүн тушаажа абагшад, аймагууд, ондоо городуудта почто хүргэгшэд энэ харюусалгатай ажал дүүргэнэ.

Октябриин 5-һаа октябриин 11 болотор «бэшэгэй недели» үнгэргэгдэхэнь. Иимэ недели 1957 онһоо хойшо хэлхеэ холбооной Бүхэдэлхэйн союзай зууршалгаар СССР, мүн дэлхэйн бусад ондоо олон орон дотор үнгэргэгдэдэг болоо. Энэ недели дэлхэйн ажалшадай хоорондо бэшэг абалгые эдэбхитэй болгохо, экономическа, культурна, хани ёһоной холбоо барисаа үргэдхэхэ, дүй дүршэлөө халан абалсаха, һанал бодолоо андалдан хэлсэлгэдэ зорюулагдана.

«Бэшэгэй неделиин» үедэ ажалшадые хэлхеэ холбооной талаар хангаха хэрэг нилээд һайжаруулагдаха, почтын хүдэлмэрилэгшэдэй харюусалгань бүри дээшэлүүлэгдэхэ юм. Мүн энэ неделиин туршада манай ороной ажалшадые хэлхеэ холбооной ажалтай танилсуулха талаар бага бэшэ юумэ хэгдэхэ байна.

«Бэшэгэй неделиин» үедэ ажалшадай хоорондо бэшэг абалга, бэшэг бэшэлгэ бүри үргэдэхэ, мүн хэлхеэ холбооной ажал һайжаруулагдаха гэжэ хараалагдана.

К. Гаськов,
Хэлхеэ холбооной Бурядай управлениин финансово-түсэблэлгын таһагай начальник.

С. Новак,
Хэлхеэ холбооной Улан-Удын конторын начальнигай туһалагша.

Редакторай орлогшо С. БАЛЬЖИНИ…

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26, Телефоны редакции: редактора—46-32, зам. редактора—32-74, отв. секретаря—27-37, отделов: партийной жизни—34-05, сельского хозяйства и советского строительства—47-59, промышленности и транспорта, пропаганды, информации—35-14, культуры—24-74, писем и рабселькоров—49-49, отдел переводов, корректорская—35-95, бухгалтерия—37-32. Для междугородных переговоров—16.

Н01161. г. Улан-Удэ. Типография Министерства культуры Бурятской АССР. Зак. № 507…